ПАРТИЙНА XXVII КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУДТА АМАР МЭНДЭ!

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 48 (13364)
1971 оной февралиин 26, пятница

Сэн 2 мүнгэн

УРЯАДАЙ КОММУНИСТНУУДАЙ ЕХЭ СУГЛААН

...р Улаан-Үдэ хотын оперо болон баледэй театрай байшан ...оронной коммунистнуудай конференци хүдэлмэреэ эхилхэнь. ...ренци хадаа КПСС-эй обкомой тоосоото элидхэл, областной ...шалгалтын комиссиин элидхэл, «1971—1975 онуудта ...радай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй ...ын Директивэнүүдэй проект» дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэл... обкомой ба областной партийна комиссиин гэшүүдые, ...XXIV съездын делегадуудые һунгаха байна.

...эй ээлжээтэ XXVI конференциһээ хойшо тэбхэр гурбан жэл ... үе соо манай Коммунис партиин, социалис Эхэ ороной, ...ай ажабайдалда гайхамшагта хубилалтанууд болоо, арюун ...хэрэгүүд бүтээгдээ. КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэ... бэелүүлэн, коммунизмын материально-техническэ үндэһэ ...улгада совет арад шэнэ шэнэ илалтануудые туйлаа. Ара... алибаа һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ, социальна талаар ехэ ...ай асуудалнуудые шиидхэлгэдэ, совет хүнүүдэй ажабай... ...ри һайжаруулгада ехэ амжалта туйлагдаа.

...ис партиингаа хүтэлбэреэр Эсэгэ оронойнгоо амжалтатай... хүгжэжэ байхадань, коммунизм байгуулгын замаар ...сэн түгэлдэрөөр, һүр жабхалантайгаар дабшажа ябахадань ...үнэн зүрхэнһөө баярлаха ёһоороо баярлана. Жэшээлхэ... ...той сасуулжа үзэбэл, 1970 ондо ороноймнай нацио... ...доход аяар 41 процентээр ехэ болоһон байха юм. Тии... һайшаалтай зүйлынь юуб гэхэдэ, национальна доходой ...гурбан хубинь ниитын хэрэглэлэй фонддо орожо, арад зо... ...лэн байдал улам саашадань һайжаруулха хэрэгтэ зо... Шэнэ табан жэлдэ энэ талаар бүри ехэ амжалта туйлагда... ...данхай. Эхэ оромнай алишье талаараа улам ехээр бая... ...хэ, хүсэ шадалынь ургаха, һалбаран хүгжэхэ.

...бүхы совет араднай КПСС-эй XXIV съездын Директи... проектые гүн зүрхэнэй баяртайгаар хүлеэжэ, мүнөө хаана... ...эрэнгыгээр зүбшэн хэлсэжэ байнхай. Областной партийна ...ференциин зүбшэн хэлсэлгэдэ политическэ ба гүрэн түрын ...шухала удха шанартай энэ документын табигдаһан тон зүб. ...о үе соо областной партийна организаци нилээд ехэ юумэ ...айна комитедүүдэй, эхин партийна организацинуудай зүгһөө ...дые ударидалгань нарижаа, онол аргань, дүй дүршэлынь ...Партийно-эмхидхэлэй, партийно-политическэ хүдэлмэри һай... ...нитэ ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэриин ша... ...ябуулагдадаг болоһоной ашаар, зоной үүсхэл оролдолго улам ...социалис мүрысөөнэй далайсань үргэдэнэ.

...ын ашаар арадай ажахын али бүхы һалбаринуудта бага ...танууд туйлагдаа.

...ын промышленна предприятинуудай коллективүүд най... ...бан жэлэй түсэбэй даабаринуудые болзорһоонь урид, 1970 ...риин 11-дэ дүүргээд, нилээд ехэ продукци түсэбһөө үлүүлэн ...Тиихэдэ промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 64,7 процентээр ... Табан жэл соо олохон продукци шэнээр бүтээн гаргагдадаг ...Ажалай бүтээсэ ургаа. 1966—1970 онуудай туршада хэдэ ...эз предприятинууд ашаглалгада оруулагдаһан байна. Тэдэ... Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй уурхай, Прибор бүтээлгын ...нэ комплекс, Химическэ сэбэр сагаан шохойн карьер, Ха... ...шанаржуулгын фабрика, Цнликатна хирпиисын завод, Мака... ...фабрика болон бусад ...ролсоно. Тэрэшэлэн ...машина», «Теплоприбор», Шэнэ-Бэрээнэй механическа бо... ...н-Үдын судна бүтээлгын заводууд, Нарин сэмбын фабрика ...оор һэльбэн заһабарилагдаа.

...тынишье талаар абажа харабал, ехэ юумэн хэгдэнхэй. Тоо... соо республикын арадай ажахые хүгжөөлгэдэ 654 миллион ...гүрэнэй мүнгэн зөөри һомологдоһон байна. Энээнэй ашаар ...нэ барилганууд бэелүүлэгдээ. Арадай ажахын гол фонд... ...аа.

...бликын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ тоосоото үе соо илан... анхарал хандуулагдаа. Колхоз, совхозууд экономическа та... ...хижэж, баяжаа. Тэдэнэй олзо жэлһээ жэлдэ ургажа байна. ...адууһа малай тоо толгой олошорно, ашаг шэмэнь ехэ боло... ...нютагуудтамнай бүхы дээрээ электрификаци бэелүүлэг... ...алдуу болохогүй. Электрын гэрэлгүй отара гү, али гүүр... ...соо тон хомор болонхой.

...7 онойхитой сасуулжа үзөө һаа, хүдөө ажахымнай валовой ...ехэхэнээр ургаа. Орооһо таряа ба үбһэ ногооной, хар... ...ощ ба бусад ургамалнуудай ургасань ехэ болоо. Мал ...родукциин ургалта тобөйсо харагдана. Жэшээлхэдэ, урда ...рбан жэлэй туршада колхоз, совхозууд 41,8 мянган тонно ...шан байбал, тоосоото гурбан жэл соо 47 мянган тонно мя... ...ай. Һү, нооһо ба үндэгэнэй талаар баһал ургалта бии.

...р саашадаа шэнэ табан жэлэй туршада хүдөө ажахые эрид ...үгжөөхэ талаар бүри ехэ зорилгонууд табигдана. Жэл бү... ...өө ажахын бүхы ургамалнуудай баян ургаса абадаг боло... ...бүри олошоржо байгаа ниитынгээ адууһа малые алибаа тэ... ...бүриин хангажа, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ шухала.

...ьтурна байгуулалтада ехэ амжалта туйлагдаа. Коммунис ...ленинскэ сэсэн мэргэн национальна политикын хэлбэришэ... ...бэелүүлэгдэжэ байһанай ашаар удхаараа социалис, түхэл ...үндэһэн соёл культурамнай улам бүри хүгжэн һалбаржа ...Эрдэмтэд, уран зохёолшод, уран зураашад, артистнар, хүг... ...арадай дундаһаа урган гарана. Удха түгэлдэр, уран хурса ...уд бүтээгдэнэ. Шэнэ шэнэ һургуулинууд, соёл культурын ...д болон клубууд, библиотекэнүүд, больницанууд шэнээр ...

...бүхы амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ партийна организаци... ...дахы үүргэеэ дүүргэжэ шадаа. Үйлэдбэриин ба ниитын ...а, ажахы болон культурна байгуулалтын асуудалнуудые ...эдэ эхин партийна организацинууд ехэ нүлөө үзүүлнэ. Оло... ...тай партийна организацинуудай холбоо барисаан ...нхэй. Партийна организацинуудай дайшалхы шадабаринь ...Коммунистнууд промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэ... ...хы һалбаринуудта хүдэлжэ байхадаа түрүү үүргэеэ ...түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Һаяхан үнгэрһэн тоосоото һунгалтын ...суглаануудай дүнгүүд энээниие эли тодоор гэршэлнэ.

...р сэхысэнь хэлэхэдэ, дутуу дунданууд үшөө олон бай... ...промышленна предприятинуудта, колхоз, совхозуудта ...нуудта, илангаяа залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хү... ...галтагүй байһаар.

...ной партийна конференциин делегадууд ажахынишье, үзэл ...хүдэлмэриин дутуу дундануудые, алдуу эндүүнүүдые ...р элирүүлхэ, тэдэниие усадхаха тодорхой дурадхалнуу... ...шэнэ табан жэлэй, түбхын түрүүндэ 1971 оной түсэб ...тайгаар дүүргэхээр хэмжээ ябуулгануудые хараалха бэзэ ...дана.

...ной партийна XXVII конференциин хүдэлмэридэ амжалта

КПСС-эй XXIV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

КОМБИНАТ СООГОО ЭРХИМЛЭҺЭЭР

Партиин съездын нээгдэхэ үдэр дүтэлжэ байна. Энэ түүхэтэ үдэрые ажалай бэлэгээр угтаха гэжэ уялга абаһан ажалша зон мүнөө унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй ажаллажа байна. «Забайкаллес» комбинадай Хурамхаанай леспромхозой модошод түрүүшүүлэй зэргэдэ ябаһаар. Эдэнэр байгша оной январь һара соо 25 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ даабаряа 26 мянганда хүргэбэ. Февраль һара соо улам эршэмтэйгээр ажаллажа байнхай.

Василий Парамоновой даадаг бага комплексно бригадынхид январь һара соо 4100 кубометр модо бэлэдхэжэ, комбинат соогоо эрхимлэбэ. Тэрээнтэй мүрысэжэ ябаһан Василий Щукинай бригадынхид 3150 кубометр модо бэлэдхэжэ, таллуулан шэрээ.

Үдэр хоногой ошохо тума мүрысөөнэй эршэ улам шангадана. Хурамхаанай леспромхозой модошод бүри ехэ модо бэлэдхэхээр зоригжонхой.

Н. ТЮРНЕВ.

БҮГЭДЫН ОРОЛДОЛГООР

Бага балшар наһанһаа хойшо Дондок Бизьяевич Семенов оньһон техникэдэ дуратай һэн. Сүлөөтэй сагтаа нютагайнгаа механизаторнуудта туһалхыел оролдохо — комбайн ба тракторнуудай һуладаһан шүрэб шонхыень шангадхаха, шоройень арилгаха, мотоорыень угаалсаха гэхэ мэтэ ажал дууһадаггүй һааб даа. Тиигэжэ һүбэлгэн бэрхэ Дондок хуби заяагаа талын «корабльтай» холбоһон гэхэ. Тэрэнэй изрэ колхозой түрүү механизаторнуудтай суг хамта Хүндэлэлэй самбарһаа һалахаяа болёо һэн.

Нэгэтэ, долоон жэлэй саада тээ, Дондок Бизьяевичые колхозой контородо дуудажа, хонишон болохыень дурадхаба.

— Мал ажалай дүй дүршэл багатайл хүн гээшэб. Теэд арсаха аргагүй, туршаад үзэел даа,— гэжэ зүбшөөбэ. Түрүүшын жэл даншье бэлэхэн байгаагүй һэн. Хони, хурьгад бага сага гарзадашье ороһон байха.

Харин ёһото амжалта 1969 ондо туйлагдаба: 100 зуһаг эхэ хонин бүриһөө 99,6 хурьган абтаа һэн. Хонин бүриһөө 3,940 грамм нооһон хайшалагдаба. Тиигэжэ Дондок Семенов ганса колхоздоо бэшэ, мүн аймаг соогоо суурхажа эхилбэ.

Тэрэнэй нёдондоной дүнгүүд баһал баясамаар — 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьган гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэж, 3,480 грамм нооһон абтаа, хурьгад 20 килограммһаа дээшэ шэгнүүртэйгээр тушаагданхай. Колхозой хонишодой дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэһэн Дондок Бизьяевичта парткомой ба правлениин дамжуулгын Улаан вымпел барюулагдаа һэн.

Түрүү хонишон мүнөө жэлдэ хонидой түрэлгэ баһал эрхимээр үнгэргэжэ байна. Отарадань 200 гаран хурьгад тобироор түлжүүлэгдэнэ, тэдэнэй дунда эхирнүүдшье бии. Эндэ хүдэлжэ байһан комсомол басагад Софья Цыденова ба Екатерина Ринчинова, дүй дүршэл ехэтэй болоһон хурьгашан Рыгжит Семенова, хонишоной туһалагша Валерий Намсараевай оролдосотой ажал тэмдэглэмээр

А. ЕЛИСЕЕВ,
Зэдын Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз.

ЗОРИГ БАДАРУУЛҺАН ДОКУМЕНТ

Партиин XXIV съездын Директивэнүүдэй проектые Ноёхоной XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишод халуунаар угтаба.

— Арадай ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй нүлөөн ехэ. Энээндэ бишье хубитаяа оруулалсаха ёһотойб,— гэжэ Хүрэлдэй тосхондо байрладаг эхэ хонидой отарые даагша Дашанима Цоктоевич Романов мэдүүлнэ.

Тус бригадада 601 эхэ хонин бии. Тэдэнэй хахадһаа үлүүнь хурьгалаад байна. Абтаһан түл гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ. Дашанима Цоктоевич Хандацырен нүхэртэеэ хонин ажалда найман жэл хүдэлжэ, нилээд ехэ дүршэлтэй болонхой. 1970 ондо тэдэнэр 100 эхэ хонин бүриһөө 92 хурьга абажа, нооһо хайшалха түсэбөө дүүргээ һэн. Ажалдаа һайн үрэ дүн туйлаһанайнгаа түлөө Д. Ц. Романов ВДНХ ошохо путевкоор шагнагдаад, түрэл оронойнгоо ниислэл хотоор аяншалжа ерээ юм.

Мүнөө жэл түрүү хонишон 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха, хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,2 килограмм нооһо хайшалха уялга абанхай, бүхы шадабари мэргэжэлээ гарган ажаллана.

Колхозой гурбадахи отделениин бусад 7 отарада түл абалга түлэг дундаа ябажа байна. Түсэбэй ёһоор энэ отделенидэ хамтадаа 3810 хурьган түлжүүлэгдэхээр хараалагдана. Ахалагша хонишод Доржо Сампилов, Пурбо Биликтуев, Цырендаша Эрдынеев, Батоцырен Батуев, Ламажаб Лхасаранов гэгшэдэй отаранууд тус тустань 250—300 гаран хурьган абтаад, гээлтэ хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ.

Партиин XXIV съездын Директивэнүүдэй проектээр зоригжоһон Ноёхоной хонишод ажахынгаа экономико улам бэхижүүлхын, партиин ээлжээтэ съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын, хэлэһэн үгэдөө эзэн болохын тула эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

С. БИЛИКТУЕВ.
Сэлэнгын аймаг

ЗАЛУУШУУЛАЙ ЗОРИГООР

Үнгэрэгшэ субботын үдэрые аймагаймнай залуушуул ехэл дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэбэ. Энэ үдэр аймагаймнай бүхы ажахы болон эмхи зургаануудта партиин XXIV съездын хүндэлэлдэ зорюулһан комсомольско субботник соносхогдоһон байгаа.

Тус субботнигто бүхыдөө 3185 хүн хабаадажа, 3300 түхэригэй сэнтэй ажал бүтээбэ. Эндэ илангаяа һайн ажалаараа Ермаковско рудоуправлениин комсомолшууд шалгараа. Тэдэнэр энэ үдэр гэр байра, столово гэхэ мэтэ шэнэ барилганууд дээрэ хүдэлөө.

Хэжэнгын, Дээдэ-Хэжэнгын һургуулинуудай комсомолшууд ба пионернүүд энэ үдэр түрэл совхозойнгоо малшадта туһалаа. Тэдэнэр фермэ, отарануудта үбһэ тэжээл зөөжэ, малай байрануудые сэбэрлэлсэһэн байна.

Мүн Загаһатын совхозой, Хүртэйн, Худанай леспромхозуудай, аймагай түбэй больницын, промкомбинадай, маслосырзаводой комсомолшууд ба залуушуул эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр ажаллаа.

Шууяатай хүхюунээр, бүтээсэ ехэтэйгээр үнгэрһэн энэ субботник аймагаймнай залуушуулай түрэл партиингаа XXIV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахаар шиидэнхэйе үшөө дахин гэршэлбэ.

П. УГРЮМОВ.

ТАСС-ай ШЭНЭ ҺОНИН

ПАРТИИН ТҮСЭБ—АРАДАЙ ТҮСЭБ

Манай ороной ажалшан бүхэн шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй проектые ехээр һонирхон шудална. Партиин табиһан зорилгонуудые совет хүнүүд шухала хэрэгнай гэжэ тоолоно.

КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй проектые улад зондо ойлгуулха гээшэ партийна организацинуудай шухала хэрэг.

МОСКВА. КПСС-эй МК ба МГК-гай политическэ гэгээрэлэй байшан политическэ гэгээрэлэй кабинедүүдтэ, политинформаторнуудай ба агитколлективүүдэй семинарай хүтэлбэрилэгшэдтэ туһаламжа болгон, юһэдэхи табан жэлэй зорилгонууд тухай хөөрэлдөөнүүдэй темэнүүд болон түсэбүүдые зохёобо.

Шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проекттэй газетэнүүд, москвагайхидай, Москва шадарай ажалшадай уялганууд, мүнөө үеын шухала асуудалнуудаар газетнэ ба журнальна статьянууд «КПСС-эй XXIV съездые угтуулан» гэһэн гаршагтайгаар политическэ гэгээрэлэй байшан соо табигдаһан байна.

КАЛУГА. КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй проектые предприятинууд ба эмхи зургаануудта, колхоз ба совхозуудта 25 мянга гаран агитатар, политинформатор, лекторнүүд улад зондо тайлбарилан ойлгуулжа эхилээ. Областиин ажалшадай үмэнэхи тодорхой зорилгонуудтай нягтаар холбон, ойлгууламжынгаа хүдэлмэриие тэдэнэр ябуулна.

ОРДЖОНИКИДЗЕ. Партиин Хойто-Осетиин обкомой эмхидхэһэн агитпоезд хадын тосхонуудай ажалшадта ерэбэ. Пропагандистнуудай дунда партийна хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, лекторнүүд бии. Партиин XXIV съездын Директивэнүүдэй проектые тэдэнэр арад зондо тайлбарилан ойлгуулна, үнгэрэгшэ табан жэл соо Хойто-Осетиин экономикын ямараар хүгжэһэн тухайнь хөөрэжэ үгэнэ.

ЯКУТСК. Яхадай партийна ба совет олон хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд ба мэргэжэлтэд шэнэ табан жэлэй түсэбэй Директивэнүүдэй проектые улад зондо ойлгуулхын тула республикын районуудта гараба. Пропагандистнууд ажалшадай оруулһан дурадхалнуудые суглуулан шэнжэлхэ юм.

МИРНЫЙ—ВОСТОК—МИРНЫЙ

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Мирный—Восток—Мирный гэһэн замаар зориһон шаргын-гусенична поездын аяншалга Антарктикада амжалтатай дүүргэбэ. Тэрэ аяншалгада хабаадагшад мүльһэн далай дээгүүр 3 мянган километр бэрхэшээлтэй харгы гаталба. Аянда ябахадань, һалхи шуурган оло дахин болоһон байгаа.

«Восток» гэжэ түби доторой совет станциин полярнигуудай шэнэ халаанайхидта хэрэгтэй шухала бүхы юумэ энэ поездоор асарагдаба.

ШЭНЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ УЛАСХООРОНДЫН УГАА ЕХЭ УДХА ШАНАР

ВАРШАВА. «Политическэ угаа ехэ удха шанартай документ совет арадай материальна ба соёл гэгээрэлэй хэмжээ бүри ехээр дээшэлүүлхэ гүнзэгы үндэһэтэй программа» гээд КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүдэй проектые Польшын хүнгэн промышленностиин тон томо «Кора» гэжэ предприятиин директор Ю. Сирока нэрлэһэн байна.

ДЕЛИ. Хүдөө ажахын ба промышленна үйлэдбэри горитойгоор дэбжээхэ гэжэ түсэб соо хараалагдаһаниинь энээнэй урда тээ совет экономикын туйлаһан ехэ амжалтые гэршэлэн харуулна гээд «Пэтриот» газетэ бэшэбэ.

ПРАГА. Хүдөө ажахын продукци энэ табан жэл соо бүри ехээр абаха гээд Директивэнүүдэй проект дотор хараалагданхай. Теэд хүдөөгэй үйлэдбэридэ ажаллагшадай тооее олошоруулангүйгөөр тэрээниие туйлаха гэжэ хараалагдана гээд «Руде право» газетэ бэшэнэ. Энэнь юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, Совет ороной хүдөө ажахын, тэрээниие хангажа байдаг промышленностиин ехээр хүгжэнги байһые харуулна гэһэн тобшолол тэрэ газетэ хэһэн байна.

БРАЗЗАВИЛЬ. Шэнэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдэй проектые «Онсо удха шухала документ» гээд «Журналь де Браззавиль» гэжэ газетэ нэрлэбэ.

АММАН. Шэнэ табан жэлэй түсэбэй дүүргэгдэхэдэ, Совет ороной экономическа шадалынь бүри ехэ болохо, тиин совет ажалшадай ажаһуудалынь улам һайжарха гээд «Хавадис» гэдэг Иорданиин газетэ тэмдэглэбэ.

ИНДОХИТАДТАХИ ДАЙЕ БУРУУШААНА

БРЮССЕЛЬ. Бельгиин промышленна томо район бологшо — Льеж городой профсоюзна нэгэдэмэл фронт Индохитадтахи американ эзэрхэг түримхэй дайнай улам үргэдхэгдэжэ байһые буруушааба.

Американ сэрэгүүдые Индохитадһаа гаргажа, тэндэхи дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахаяа болибол эб найрамдал тэндэ тогтоожо болохо юм гээд тэрэ фронт тэмдэглэһэн байна. Дайн сэрэг һүжэрөөлгэ болюулха гэһэн эрилтэ США-гай правительствын урда табихыень Бельгиин правительствые Льежэй профсоюзна нэгэдэмэл фронт уряалба.

ПХЕНЬЯН. Вьетнамые дэмжэжэ, американ эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн тэмсэдэг Корейн комитедэй түрүүлэгшэ хэблэлдэ мэдүүлгэеэ толилходоо, американ сэрэгэйхидэй аюулта ябуулгыень буруушааһан, Лаос, Камбоджо ба Вьетнамай арадуудтай корейн арадай һаналаа нэгэдэнги байһыень элирхэйлэн мэдүүлбэ.

ВАШИНГТОН. США-гай конгрессэй сенадай демократическа фракци американ бүхы сэрэгүүдые Зүүн Урда Азиһаа гаргаха эрилтэ табиһан резолюци баталан абаба.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ—КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУД

...Л. ТОГМИТОВА,
...аймагай Үдын совхо... ...лагша хонишон.

Е. А. СЛЕПНЕВ,
Бэшүүрэй аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой механизатор.

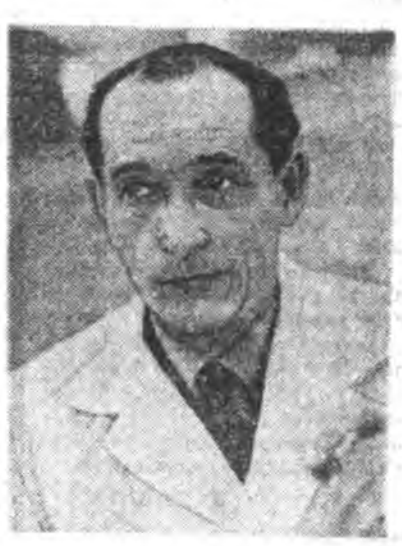
О. Э. САНГАДИЕВА,
Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

М. Ф. МОСТОВСКОИ-ГОЛУБЕНКО,
Улаан-Үдын «Электромашина» заводой слесарь.

П. Ф. ИГУМНОВА,
Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой гахайшан.

А. М. ПЛЮСНИН,
Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводой слесарь.

Ц.Д. Д. БАТУЕВА,
Улаан-Үдын шэлэй заводой хүдэлмэришэн.

ПАРТИЙНА ТОДОРХОЙ ХҮТЭЛБЭРИ[А]

УРМАТАЙ ДҮНГҮҮД, ЕХЭ ЗОРИЛГОНУУД

ТҮСЭБТЭ наймадахи табан жэлэй һүүлшын жэл—1970 он шиидхэхы удхатай, түүхээр баян жэл байгаа. Ленин багшын түрэһөөр 100 жэлэй ойс һайндэрлэлгэ тэрэ жэлдэ тудажа, ажалша зон өмог дорюунаар, эрмэлзэл ехэтэйгээр хүдэлһэн, алишье хэрэгтээ амжалта яһала туйлаһан зэргэтэй.

Манай Түнхэнэй аймагай ажалшадшье тэрэ жэлдэ эршэ түгэс хүдэлжэ, табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтын жасада хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ нэмэри оруулһан. Илангаяа аймагай малшадай хубита ехэ. Ниитынгээ адууһа мал улам үсхэхэ, ашаг шэмыень бүри дээшэлүүлхэ гэжэ онсо оролдоо. Тарялан ажал дээрэ хүдэлдэг механизаторнуудшье шангаар тэмсэһэн байха. Тиигэһэнэйл аша туһаар аймагай колхоз, совхозууд хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха табан жэлэй түсэб бүхы зүйлнүүдээрээ үлүүлэн дүүргэгдээ бшуу. Табан жэлэй түрүүшын жэлтэй сасуулбал, нёдондо мяхан 15,5 процент, һүн 27,2 процент, ноохон 21,3 процент ехээр гүрэндэ тушаагдаһан байна.

Ажалай эмхидхэл һайжаруулжа, ажалшадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр, зүбөөр эрхилжэ шадаһан ажахынуудта бүришье һайн үрэ дүн туйлагдаа. Энэ талаар «Сибиряк» колхозой правленин, партийна эхин организациин ажал ябуулга жэшээ боломоор. Колхозой партком (секретарь Л. И. Трофимов) ажахы доторхи арга боломжонуудые, нөөсэ дарасануудые гүйсэд дүүрэн хэрэглэхын тула горитой тэмсэл хээ. Энэ хэрэгтэ үргэн ниитэ колхозннгуудаа өлсүүлжэ шадаһан байна. Түс ажахы үнгэрһэн табан жэлэй туршада мяха абалгаяа 40,8 процент, һү—48,6 процент, ноохо—63,7 процент ехэ болгоо. Ниитын адууһа малшье нилээд олошороо. Энэ үедэ үхэрэй тоо 20,6 процент, тэрэ тоодо үнеэдэй 31,8 процент, хонидой—57 процент олон болоһон жэшээтэй.

Үйлэдбэридөө ажалай түрүү дүй дүршэл горитой нэбтэрүүлһэнэй зэргээр ажалай бүтээсэ яһала дээшэлһэн байна. Аймагай олохон малшад манай эндэхи эрхэ байдалай зэргээр яһала гэмгүй алхам урагшаа хэһэн. Энэ талаар «Сибиряк», «Восточные Саяны» колхозуудай, Саланай совхозой ажалшадай амжалта бүришье һайн. Аймаг доторнай хоёр мянганай богоһо алхажа, урдань ороһон һаалишад бии болоһо байна. Жэшээнь, «Сибиряк» колхозой һаалишан Таисия Андриевская нёдондо үнеэн бүриһөө 2607 килограмм, «Маяк» колхозой София Укоева, «Восточные Саяны» колхозой Дарья Пархаева, Дулма Плошкинова болон бусад хэдэн нүхэд 2200 килограммһаа дээшэ һү һаанхай.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой суута хонишон, Ленинэй ордено Гатаб Сыденович Шойбонов харууһалжа байһан һүрэгэйнгөө зуун эхэ хонид бүхэнһөө 100 хурьга түлжүүлнэ, толгой бүриһөөнь 4,4 килограмм хүрэтэр нооһо хайшална. «Сибиряк» колхозой үхэр шахадаг ахалагша малшан А. Д. Поповой даадаг бригада һүүлэй үедэ шахамалнуудайнгаа шэгнүүрые хоног бүхэндэ 950—1000 граммаар нэмээжэ шададаг дүршэлтэй болоһон коллектив.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада тарялан болон сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ зорилгоор аймагай партийна организаци горитой хүдэлмэри ябуулна. Бүхы ажахынууд мүнөө зүбөөр, нютагай эрхэ байдалда таарамаар табиһан севооборотдо оронхой, тэрэнээ наринаар баримталан газараа эдлэнэ. Сабшалан шанаржуулан һайжаруулжа, ургаса ехэтэй болгохын тула газар бүхэнэй ногооной шанар шэнжэлэгдэжэ дүүрэнхэй. Энэ хугасаада 2840 гектар шэнэ газар элдүүрилэгдээ. 4244 гектар сабшалан ба бэлшээриин хурьһые үндэһөөрнь һайжаруулха агротехническэ хэмжээ ябуулганууд хэгдээ, 2264 гектар дайдын намаг хатаагдаа. Табан жэлэй түрүүшын жэлтэй сасуулхада, минеральна үтэгжүүлгэ газарай хурьһэндэ оруулалга мүнөө хоёр дахин ургаад байна. Аймагай ажахынууд гүрэндэ таряа бэлэдхэхэ табан жэлэй түсэб 104 процент дүүргээ һэн.

Һүүлэй гурбан жэлдэ удаа дараалан ехэ ган гасуурай бологшье һаань, сабшалан, тарялан дээрэ хэһэн агротехническэ хэмжээ ябуулганууд өөһэдынгөө ашаг үрые шадахыса харюулаа гээшэ. Саашадаа шэнээр эдлүүри болохо газарай манай аймагта тон хомор болоһон дээрэһээ ажахынууд шугы бургааһанда, намаг налхида дарагдаһан газарнуудта добтолго хэхэ зорилготой. Иимэ газар манда ехэ. Багсаамжаар 60 гаран мянган гектар болодог. Тэрэнэй 25 мянган гектарынь Хойморойн намагжаһан дайда болоно.

Энэ хэрэг шиидхэхэ таладамнай республикын дээдэ органууд яһала туһалжа байдаг. Гэбэшье алхасань даб дээрэ тон лэ хашан байна гээшэ. Сэбэрлэгдэхэ, хатаагдаха газарай хүдэлмэриин түсэб, гаргаша согсололго хүсэндөө түргөөр эронгүй, техникэ дуталдана.

Аймагай партийна организаци 74 эхин организациһаа бүридэнэ. Энэ бүридэлдэ 1150 гаран коммунистнуудороно. Энэмнай урдаа хараха хамаг асуудалнуудые шууд шиидхэхэ, ехэ тэмсэлэй манлайда алхалха хүсэн гээшэ. Энэ хүсые аймагай ажахынуудай үйлэдбэриин шиидхэхы шэнжэтэй һалбаринууд болон участогууд дээрэ зүбөөр хубаарилан табиха гээшэ ехэ удхатай хэрэг. Коммунистнуудай түрүү ябаха үүргэһөө, эдэбхи үүсхэлһээ, эмхидхэхы шадабариһаа, нэрэ солоһоо ехэл юумэн дулдыдаха байна ха юм.

Һүүлэй үедэ энэ талаар Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой (парткомой секретарь Б. М. Бырмыгенов) партийна организацида ехэ хубилалта болоо. Түс организаци нилээд томо, зуу гаран гэшүүд болон кандидатнуудые нэгэдхэнэ. Өөрынгөө хүсэ хүрэхэ соонь зүбөөр газар газарта хубаарилан табинхай. Хүдэлһэн газартаа тэдэнэй диилэнхи олониинь түрүү зэргэдэ, амжалта ехэтэй хэрэг бүтээжэ ябадаг. Ганса мал ажал дээрэ мүнөө үедэ 43 коммунист хүдэлнэ. Аха дүү Гатаб, Сэдэн-Дамба Шойбоновууд, Сэрэн-Доржи Халудоров, Ирина Галсанова, Николай Саргаев, Сэрэн-Ханда Мухуева болон бусад малшадай нэрэ ажахы соогоо, аймагтаа суутай юм.

Аймагай нютагай промышленностиин предприятинууд, худалдаа пайманай эмхи зургаанууд табан жэлэй туршада яһала хүдэлжэ гараа, даабаряашье үлүүлээ. Барилгын горитой хүдэлмэри мүн лэ энэ үедэ хэгдэһэн байна. Энээниие аймаг дотор шэнээр байгуулагдаһан барилгын эмхиин хүдэлмэриин үрэ дүн гэжэ тэмдэглэлтэй. Иигэжэ энэ үедэ малай 52 томо, жэжэ байранууд, сүүдхэдээ 240 тонно тэжээл буйлуулха хүсэтэй 12 цех, 6800 тонно ороохо сэбэрлэхэ оньһожоруулагдамал тоог гэхэшэлэн бодхоогдоһон байха юм. «Сибиряк» колхоздо 20 мянган тахяа байлгаха багтаамжатай фабрика, «Восточные Саяны» колхоздо тепличнэ комбинат мүнөө баригдажа эхилэнхэй. Гадна ажаһуудалай, соёлой эмхи зургаануудай, һургуулиин алибаа байшангуудай барилгада аяар миллионһоо үлүү түхэриг мүнгэн гаргашалагдаа.

Үйлэдбэриин ашаг урын дээшэлһэнэй, культурын хүгжэһэнэй зэргээр хүн зоной ажаһуудал, байдал нилээд һайжараа. Хүдэлмэришэд, колхозннгууд болон алба хаагшадай салин хүлһэн яһала ургаа гээшэ. Колхоз бүхэнэй жэл бүриин олзо дундаа зэргээр 600 мянганда хүрөө. Энэмнай урдахи табан жэлэй дүнтэй сасуулбал, 29,2 процентээр дээшэ болоһон зэргэтэй.

Табан жэлэй туршада, тон богонёор хэлэхэдэ, иимэшүү зэргын дабшалта туйлагдаа гээшэ. Арадай ажахын алибаа һалбари дээрэ, эмхидхэл болон хүтэлбэридэ дутагдалнууд огто үгы байгаа гэжэ яажа болохоб. Һая үнгэрһэн аймагай партийна конференци дээрэ КПСС-эй райкомой гоосоо зүбшэн хэлсэхэ үедэ, мүн тэрэшэлэн партийна организацинуудай тоосоото-һунгалтын суглаануудай болоходо али олон шүүмжэлхы ажаглалтанууд, дурадхал болон һанамжанууд хэлэгдэһэн байна. Тэндэ элирхэйлэгдэһэн дутуу дунданууды, алдуу эндүүнүүдые усадхаха, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудые ашаглаха хүсэлэнтэйгөөр хэмжээ ябуулганууд хараалагдаа. Тэдэниие хүсэндэнь хүргэхын тула КПСС-эй райком, совет болон ажахын органууд, партийна эхин организацинууд эмхидхэлэй бодото хүдэлмэри ябуулжа байнхай.

Түрэл Коммунис партиимнай ээлжээтэ XXIV съезд газаа орожо ерэбэ. Энэ ехэ хуралдаанай хүндэлэлдэ зорюулһан социалис мүрысөөн аймагай ажалшадай дунда улам эршэдэжэ байна. Энэ мүрысөөнэй гол зорилгонь хадаа нэгэдэхи кварталай гүрэнэй түсэб бүхы талаарнь мартын 25 болотор сүм дүүргэхэ, шэнэ табан жэлэй түрүүшынь жэлые алхаса дорюунаар, үрэ дүн арьбантайгаар бэелүүлхэ эрилтэ болоно.

Манай аймагай колхоз, совхозууд 1971 ондо гектар бүриһөө дунда зэргээр 12,2 центнер таряа, 100 центнер хартаабха, 200 центнер овощ, 12 центнер үбһэ хуряажа абаха уялгатай. Тэрэшэлэн кукурузын набша, куузику ургамал гектар бүриһөө 250—300 хүрэтэр абахаар шиидэнхэй. Жэлэй туршада гүрэндөө 22,3 мянган центнер мяха, 69,1 мянган центнер һү, 960 центнер ноохо худалдаха юм. Тиихэтээ хамта адууһа малай ашаг шэмые урданайхиһаа һураггүй дээшэлүүлхэ, мал шахан таргалуулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Зорилго ехэ, харюусалгатайшье. Энэ ехэ зорилго амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө социалис мүрысөөн дэлгэрнэ. Тэрээндэ ажалшан бүхэн эдэбхитэйгээр хабаадана. Партийна организацинууд энэл хэрэгтэ өөрынгөө ябуулдаг эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэриие сүм зорюулна. Түнхэнэйхид хэлэһэндээ хүрэхэ.

А. ТАХАНОВ,
КПСС-эй Түнхэнэй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Областной партийна конференциин делегат

ЭРМЭЛЗЭЛ ЗОРИГЫНЬ ИИМЭ

ХҮН БОЛОХО багаһаа, хүлэг болохо унаганһаа гэжэ хуушанай буряад оньһон үгэдэ хэлсэдэгтэл. Вера басаган багаһаа хойшо малда дуратай бэлэй. Тэрэл дуранайнгаа ашаар, мал ажалда хүдэлхэ, дүршэлтэ бэрхэ малшан болохо гэһэн хүсэлөөрөө тэрэ 1962 ондо долоодохи класс дүүргээд, түрэл совхоздоо хүдэлжэ эхилээ һэн. Түрүүн хонишоноор ажаллаа. Удаань һаалишан болоо бэлэй.

Тэрэ гэһээр долоон жэл үнгэршэбэ. Вера Дугаровна мүнөө дүршэлтэй бэрхэ һаалишан болонхой. Үнеэдые харууһалха, эдеэлүүлхэ, түл абажа тэжээхэ хэрэгые тэрэ табан хуруундаал адляар мэдэдэг хүн гээшэ. Теэд энэ дүршэл шадабари тэрээндэ миин ерээшоо бэшэ ха юм. Энэнь Верын өөрын лэ мохошогүй эрмэлзэл оролдолгын ашаар олдоһон, юунһээшье үлүү сэнтэй «олзо баялигынь» шуу. Үбһэ тэжээлээр хомордонги ган гасуур жэлнүүдтэшье Вера Дугаровна даажа абаһан үнеэн бүхэнөө «нюуртаа үһэтэй мал ха юм» гэнгүй, өөрынгөө үхибүүн мэтээр харууһалан, тамир хүсыень ходоргонгүй ондо оруулаад лэ байдаг юм. Ээзэнэйнгээ иимэ оролдолгые мал харюулангүй яахаб. Тиигэжэ Вера Дугаровна жэлһээ жэлдэ эрхим амжалта туйладаг.

Мүнөө В. Д. Тобоева Бахлайтын һү һаалиин фермэдэ ажаллана. 19 үнеэдые даажа абанхай. Даб дээрэ оройдоол 8 үнеэдынь һаалгадаг, мүн тэдэнэй зургаанинь түрүүшынхеэ түрэһэн гунжад юм. Тиибэшье Вера Дугаровна үдэр бүри 80 килограммһаа доошо бэшэ һү һааһан лэ байдаг. Удангүй бэшэ үнеэдынь тугаллажа эхилхэнь. Одоол мэгдүүтэй саг ерэхэнь ха юм. Үнеэдэз харууһалха, эдеэлүүлхын хажуугаар тугалнуудые абаха, залуу гунжадай түрүүшынхеэ түрөөд байхада, хүхэ дэлэнгэйнь бэртэшхэгүйн тула, уурагыень түргэ түргэн ходоро һааха хэрэгтэй. Мүн һаяхан түрэһэн үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлхэ гээшэ баһал бага бэшэ үүргэтэй зүйл ха юм.

Тиибэшье Вера Дугаровна һанаагаа ехээр зобоногүй. Үнгэрэгшэ жэл үшөө хүшэрхэн байдалда ажаллаашье һаа, тэрэ фермынгээ һаалишадай үнеэн бүриһөө дундаа зэргээр һааһан һүнһөө 200 килограмм дээгүүр һү һаагаа һэн. Харин мүнөө...

—Мүнөө жэлые нёдондонойхитой жэшэхэдэ, фермын һаалишадаймнай ажал нилээд хүнгэрөө. Эндэ үнеэдтэ тэжээл хубаажа үгэхэ, шэбхэ шабааһыень сэбэрлэхэ хүдэлмэри хуу оньһожоруулагданхай. Ажаллахада яһала урматай болоо. Үнеэднай мүнөө бултадаа уянда байна. Тэдэндэ мүнөө жэл нёдондонойхиһоо жэшээгүй ехэ силос, бурдууг, үбһэн гаха ... үгтэнэ. Үдэртөө гурба ... набди. Үдэр ерэхэ бүри ... шье дээшэлнэ,— гэжэ В... гаровна хөөрэнэ.

Түрэл Коммунис па... нээгдэхээ байһан XXIV ... нэрэтэй солотойгоор угта... готойгоор нүхэр Тобоев... шадабари, оролдолгоо ... ажаллажа байнхай. Тэр... һарын һүүл болотор түс... раалагдаһан 1660 кил... орондо 2100 килограм... хаар шиидэнхэй. Тиигэ... һарынгаа түсэб 120 ... дүүргэхэ юм. Энэнь Вера ... на Тобоевагай партиин... ной конференцидэ ... ажалайнь бэлэг болохо ...

Жаргалта һайхан бай... хёолсон ябаһан коммун... ра Дугаровна 1966 он... скэ партиин гэшүүн ... юм) зориг эрмэлзэл... хэмжэлтэйб? Үбэлэй ... хүйтэн гэнгүй, зунай ... халуун гэнгүй, жэлэй ... та малайнгаал хойноһо... сусашагүй ябадагшье һа... ниитын хүдэлмэридэ э... гээр хабаададаг юм. Ве... ровна жэлһээ жэлдэ нют... эхэнэрнүүдэй советэй ... һунгагдадаг. Мүн олон ... моной Советэй депутат... байха.

Ажал гээшэ хүнд ... асардаг, алдар солотой ... Даһан ажалдаа ам... хүдэлжэ олоной х... тэ оролдосотой шударга ... лэ хадаа Вера Тобоева ... гаа зоной магтаал хайр... хүртэнэ. Тиимэл хада... жэнгын аймагай парти... ференцидэ хабаадаһан де... тэрэниие областной ... конференцидэ өөһэдынгөө ... этигэмжэлэн түлөөлөө ...

Р. ЦЫМПИ...

ОЛОНОЙ ОРОЛДОЛГЫН АШААР

Шэнэ табан жэл соо бүри ехэ барилга хэгдэхээр хараалагдаа. Барилгануудые һайн шанартай шэлээр таһалгаряагүй хангаха хэрэгтэй. Иимэ ехэ зорилго бидэнэй урда табигдадаг гээшэ. Тиимэһээл манай заводой хүдэлмэришэд халаан бүриингөө даабари дүүргэхэ гэжэ ехэ хүсэл оролдолго гаргана.

Манай заводой коллектив байгша оной эхеэр партиингаа съездэдэ зорюулан дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаһан юм. Нэгэдэхи кварталай даабариһаа гадуур 40 мянган дүрбэлжэн метр шэл, 125 мянган бутылкануудые бүтээн гаргажа, 10 мянган түхэригэй олзо үйлэдбэридөө оруулха гэжэ хараалагдаа.

Январь һарын дүн согсолон гаргаад үзэхэдэ, ба... лэй заводой коллектив ... лэй түрүүшын һарын ... гадуур 37 мянган дүрбэ... шэл гаргажа, 5 мянган ... олзо үйлэдбэридөө оруул... дой коллектив феврал... соошье габшагайгаар ... байна.

В. МИХАХ...
Улаан-Үдын шэлэй за... түсэблэлгын ...

Коммунист Владимир Бадмаевич Нимаев Улаан-Үдын прибор-бүтээлгын зоводто юрын инженер байһанаа, заводой главна конструктор болонхой. Тэрэ предприятингаа үйлэдбэридэ шэнэ арга нэбтэрүүлхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулжа байдаг. Эндэ техническэ асуудалнууд һайнаар шиидхэгдэжэ, заводойнь экономико жэлһээ жэлдэ хүгжэнэ. Владимир Бадмаевич ниитын хүдэлмэрндэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Парткомой секретариин орлогшоор һунгагданхай. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: парткомой гэшүүн В. Б. Нимаев (зүүн гарһаа) техническэ советэй түрүүлэгшэ Г. Я. Егерьтэй хөөрэлдэжэ байна.

К. ЗАХАРОВАЙ фото.

ҺАЙН ШАНАРТАЙ ПРОДУКЦИИН Т...

— Бидэнэр бии байгаа арга боломжоёо һайнаар хэрэглэн, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ, туйлаһан амжалтаяа бүри арьбадхаха ёһотойбди,— гээд манай фабрикын ноохо хатаадаг цехэй начальник С. Г. Куратов хүдэлмэришэн бүхэндэ хэлэдэг, ойлгуулдаг. Энэ хүтэлбэрилэгшэ зүб лэ эрилтэ табина гээшэ. Үдэр хоногой ошохо тума түрэл партиимнай ээлжээтэ съездын нээгдэхэнь дүтэлжэл байна ха юм. Хүн бүхэн энэ үдэртэ зорюулан абаһан уялгаяа дүүргэхэ зэргэтэй. Тиимэһээл манай ноохо угаадаг фабрикын хүдэлмэришэд хэзээ хэзээнэйхиһээ эдэбхитэйгээр хүдэлжэ байна.

Байгша оной январь һарада эндэхид даабариһаа гадуур 58 тонно ноохо эрхим һайн шанартайгаар угаан сэбэрлэжэ, Тюмен... вольно комбинадта ... Февраль соошье мүрысөө... шые һуларуулаагүй. Э... рүүшын хорин хоногто ... һаа гадуур 40 тонно ноо... лэһэн байна. Шэнэ оно... оньһон техникэ нэбтэр... ашаар ажалай бүтээсэ ... центээр дээшэлүүлэгдэ...

Фабрикын коллектив ... оной нэгэдэхи кварталай ... риһаа гадуур 120 тонно ... сэбэрлэжэ, ажалайнгаа ... 5,9 процентээр дээшэлүү... га абаһан. Мүнөө һара ... гаа даабариһаа гадуур 9... ноохо сэбэрлээд байна.

Х. ЦЫРЕ...
ноохо угаадаг фабр... ахалагша эконо...

Областной партийна конференциин делегат

ЗОЛГОҺОНДОО ЗОЛТОЙБ

— Та манай Ефим Ивановичтай уулзажа хөөрэлдэгты. Одоол үнэн зүрхэнһөө олоной хэрэгэй хойноһоо ябадаг лэ хүн гээшэ даа. Ажалай халуун хаһын ороходо, үдэр һүниие мэдэхээ болидог юм,— гэжэ Баргажанай совхозой хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшэ Дмитрий Иванович Елшин хэлээ һэн.

Харахада, юрын лэ ажалша хүн. Теэд энэмнай бага наһанһаа хүндэ ажалда дадажа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үеын сэрэгэй ара талын байдалые үшөө хүсэд бэежээгүй үхибүүн бэеэрээ даажа гараһан хүнүүдэй нэгэн ха юм. Дайнай һүүлээрхи хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ Ефим Куркин һургуулияа орхижо, хүдэлхэ баатай болоһон байгаа. Тэрэл гэһээр түрэл нютагтаа, эхэ, эсэгынгээ эдлэжэ һууһан газар дээрэ ажаллана. Түрүүшээр элдэб хүдэлмэридэ ябадаг байһан аад, удаань малшан болоо. 1956 ондо колхозынь тэрэниие механизаторнуудай курсада Татарово эльгээһэн. Тэндэһээ механизаторай үнэмшэлгэтэй болонхой бусажа, тракторта һуугаад, тарялан дээрэ гарахадаа, Ефим Куркинай досоо баяраар дүүрэн: нютагаймни зон намайе һургажа, мэргэжэлтэй болгоо. Энэ анхарал, оролдолгынь ашые харюулха ёһотойб, энэ газартаа бүхы хүсэ шадалаа гаргахаб»,— гэжэ тэрэ батаар тангариглаһан байгаа. Тиимэл хадаа Ефим Иванович мүнөөшье болотор олоной хэрэгэй түлөө «унаһан малгайгаа абангүй» оролдожол ябадаг. Механизатораар ажаллажа эхилһэнһээ хойшо тэрэ жэл бүри хабар трактораараа сеялкэ шэрэжэ тариһан, таряагаа намар комбайндаа һуужа хуряадаг ёһотойл таряашан хүнэй заншалтай. Тиин жэлһээ жэлдэ оньһон техникэһээ огто хахасадаггүй. Үнгэрэгшэ намарайньшье дүнгүүдые харахада, Ефим Куркин «СК» комбайнаараа 320 гектар таряа хадажа, 6 мянга шахуу центнер ороохо сохижо абаһан байна. Мүн энээнһээ гадна, 150 гаран гектар газарай люцернэ хуряагаа. Тиигэжэ тэрэ ленинскэ ойн баярай жэлэй ургаса хуряалгын түрүүшүүлэй тоодо оролсоһон.

Мүнөө Ефим Иванович «ДТ-75» трактораараа ойдо модо бэлэдхэлгэдэ ажаллана. Энэ үдэр Ефим Иванович гэртээ ерэһэн байгаа.

— Үдэр ерэһээр мастерскэй ошожо харааб. Хүбүүднай техникэ заһалгаяа яһала түргэн ябуулжа байна. Үсөөншье һаа, оролдосотойгоор хүдэлдэг хүнүүд юм,— гэжэ Ефим Иванович нүхэд тушаагаа урмашангяар хэлэнэ. Иигэжэл тэрэ өөрынгөө нүхэд, бэрхэ механизаторнууд тухайда намда хөөрэхые оролдоо һэн.

Ажал хүдэлмэри, нютагай һониин тушаа хөөрэлдэһөөр һуутараа, нэгэ мэдэхэдээ, нилээдшье удаан болошоһон байбабди. Минии ябахашье саг тулажа, Ефим Иванович намайе үдэшэн, хоюулан дахасалдан газаашаа гараа һэмди. Наран нарһан тужаар хушагдаһан баруун хадын саагуур орохоёо тэгүүлжэ улайршанхай, гэр бүхэнэй хоолойһоо барагар хара утаан шанха өөдөө бурьялан гаража, үдэшын дуулим агаарта тунан манатажа байгаа һэн.

— Ажаглаад харагты даа. Айлнуудаймнай гэрнүүд ямар ехэнүүд, уужам гоёнууд болошоо гээшэб. Айл бүхэн шахуу телевизорэй антеннэтэй. Зоной байдал бүри жаргалтай һайхан, баян дэлгэр боложол байна даа. Иигээд лэ амгалан тайбан байгаал һаа, һайн һэн ааб даа. Тэрэнэйл түлөө бидэ булта оролдоно ха юмбибди,— гэжэ Ефим Иванович намайе үдэшэжэ ябахадаа хэлээ бэлэй.

Иимэл хүнүүд манай жаргалта ерээдүйе зохёон байгуулалсажа ябана ха юм гэжэ би бодолгодо абтан, тэрэ хүнтэй хахасаа бэлэйб.

Урин досоохитой, уужам сэдьхэлтэй хүнтэй золгожо хөөрэлдэхэдэ, өөрыньшни бодолдо бодол, ухаандаш ухаан нэмэдэг ха юм даа. Мүн энэ үдэшэ миниишье сэдьхэл урма баяраар халинги, аман соогоо дуугаа гүнгэнэн, жабарлан тооһоржо байгаа тосхоной үйлсөөр урагшаа гэшхэлээ һэм.

Д. ДАШНЕВ.

ДЕЛЕГАДУУД ХӨӨРЭНЭ:

РСФСР-эй габьяата багша, Социалис Ажалай Герой Цокто Номтоевич НОМТОЕВ:

Али бүхы ажалаа урагшатай һайнаар ябуулжа, ажал хүдэлмэридөө үнэн сэхээр хандажа, үндэр бүтээсэ туйлажа, түрэл партиингаа ээлжээтэ XXIV съездые угтаха гэһэн арюун һаналда булта абтанхайбди. Түсэбтэ наймадахи табан жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэгшэдэй габьяата ажал тухай дуулахадаа, сэдьхэл зүрхэн баясана.

Хэблэлдэ толилогдоһон, радиогоор дамжуулагдаһан 1971—1975 онуудта манай ороной арадай ажахые хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд тухай КПСС-эй ЦК-гай проект соо коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха асари ехэ зорилгонууд табигдаа.

Эдэ зорилгонууд, партиин хараалһан хараа түсэб маанадай зам гэрэлтүүлнэ.

Энэ түсэб үргэн олониитэ совет арадай хамтын хүсөөр, коммунис партиин ударидалгаар дүүргэгдэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Партиингаа съездэ бэлдэжэ байхадаа, съездын материалнуудые хүн зондо тайлбарилан ойлгуулха үедөө, илангаяа залуушуулда һаналаа табиха гээшэ коммунистнуудай, хото, хүдөөгэй интеллигенциин шухала зорилго болоно гэжэ би һананаб.

Хандагатайн леспромхозой бага комплексно бригадын бригадир, СССР-эй Верховно Советэй депутат, Социалис Ажалай Герой Алексей Павлович КУДРЯШОВ:

Республикын коммунистнуудай ехэ хуралда хабаадалсаха хубитай байһандаа баяртайб. Манай Буряадай АССР-эй экономикодо ой модоной, модо болбосоруулдаг промышленность ехэхэн һуури эзэлнэ.

Мүнөө байһан леспромхозуудые оньһон техникээр хангалгада манай парти тон ехэ анхарал хандуулна. Шэнэ юһэдэхи табан жэлдэшье маанадай ажал бүри оньһожоруулагдаха юм. Шэнэ табан жэлэй түсэб тухай КПСС-эй ЦК-гай проектые уншахадаа баясанабди.

Ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин ажалай бүтээсэ тухайлхада 5 жэл соо 35 процентээр дээшэлүүлхэ.

ШЭРЭМ ХАРГЫ[Н] ...

Коммунис парти, Совет правительство транспортые улам саашань хүгжөөхэ хэрэгтэ горитой анхарал хандуулна. Хэдэн мянган километртэ һунаһан түмэр замай транспорт арадай ажахын эгээл шухала һалбаринуудай нэгэн гэжэ тоологдоно. Үдэр һүни, үбэл зунгүй энэ транспортын хүдэлмэри нэгэшье минута таһалдуулагдангүй ябуулагдаха ёһотой.

Түмэр замые улам саашань электрижүүлхэ, хүсэ ехэтэй локомотив, вагонуудаар хангаха, тиигэжэ арадай ажахын элдэб ашаа ехээр шэрэдэг болохо зорилго партиин XXIII съезд табиһан байгаа. Совет арад партиингаа хараалһан зорилго бодото дээрэнь дүүргээ. Агууехэ Транссибирскэ магистралиин нэгэ шухала хуби болохо Зүүн-Сибириин түмэр замай жэшээ дээрэһээ энээниие хаража болохо.

КПСС-эй XXIII съездын Директивэнүүдэй бэелүүлэгдэһэниие үнгэрһэн табан жэлэй хугасаада Улаан-Үдын түмэр замай отделенидэ туйлагдаһан ехэ хубилалтын жэшээ дээрэһээ хаража болоно. Нэн түрүүн юу тэмдэглэхэ хэрэгтэйб гэхэдэ, табан жэлэй үедэ манай отделениин түмэр харгы электрижүүлэгдэжэ, Слюдянкаһаа Петровско-Забайкальск станци хүрэтэр хүсэ ехэтэй электровозууд шуумайн гүйлдэжэ эхилээ. Түмэр замшад, барилгашад харюусалга ехэтэй, хүшэр хүндэ ажал дүүргэжэ гараа. Электрижүүлгэдэ зорюулагдажа 60 миллион түхэриг гаргашалагдаһан, 500 шахуу километр харгы электрын элшэ хүсөөр хангагдаһан байна.

«Транспортые техникээр хангалга һайжаруулха, зам харилсаае илангаяа ороной зүүн талын районуудта үргэдхэхэ ба түргэдхэхэ» гэһэн партиин XXIV съездын Директивэнүүдэй проект соо хараалагдаһан зорилго бэелүүлхэ найдамтай үндэһэ һуури байгуулагдаа гэхээр. **«Поезднуудые бүри түргөөр ябуулдаг болохо, ашаа зөөлгыень дээшэлүүлхэ гээшэ түмэр замай транспорт хүгжөөлгын гоё шэглэл гэжэ тоолохо. Түмэр замай транспортын ашаа зөөлгые 22 тухай процентээр дээшэлүүлхэ»** гэжэ Директивэнүүдэй проектээр хараалагдаа.

Шэнэ табан жэлэй түсэбэй ёһоор Улаан-Үдын отделениин түмэр замаар ашаа шэрэлгэ 50 шахуу процентээр, ашаа тээлгэ 25 шахуу процентээр, ашаа буулгалга 15 процентээр дээшэлхэ юм. Арадай ажахын иимэ ехэ ашаа зөөхын тула ... ... участогууд, тусхай ... жуулагдан һайжаруулагдаха ... Улаан-Үдын, Галуута-Нуур... мотивна депо шэнэдхэн ба... ха, ашаа буулгаха, тээхэ ... зар Тальцы станцида бари... нетчерскэ албан болон ... ябаса гүримшуулга эрид ... лагдаха болоно.

Түмэр замай Улаан-Үды... ниин коллектив партиинга... ээлжээтэ зорилго бэелүүлхэ... бэелүүлхэ арга боломжотой, ... далтай. Отделениин түмэр ... электрижүүлхэ ехэ хүдэл... тээ хамта, табан жэлэй түс... жалтатайгаар дүүргэхэ ... замшаднай ехэ оролдо... Табан жэлэй түсэб болзор... октябриин 10-да дүүргэгд... бариһаа гадуур 155 мянга... арадай ажахын ашаан ... байна. Ажалай бүтээсэ ... түсэб 105,8 процентдэ хү... ашаа зөөлгын үнэ сэн 1,5 ... тээр хямдаруулагдаһан юм.

Гүрэнэй түсэб, абаһан ... уялгануудаа амжалтатайгаа... гээбди гэжэ хэлэхэ эрхэ тү...

...АЖАХЫН ЕХЭ АМЖАЛТЫН ҮНДЭҺЭН

...табан жэлэй дүнгүүд, ...түсэб тушаа Директивэнүүдэй ...хадаа хамаг юумэеэ арадай ...туһада гэдэг партиин гол зо-... тодорхойгоор элирхэйлнэ. ...бүхэндэ хүртэдэг бодото олзо ...аймадахи табан жэлэй тур-... 30 процентээр нэмээгдэхэ гэжэ ...һан аад үнэндөө 33 про-... дээшэлээ. Шэнэ табан жэлдэ

дурдая. Химиин аргаар хубсаһа арилгаха фабрика ёһотол мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмэ предприяти гэжэ тоологдоно. Иимэ фабриканууд республика доторнай түрүүшынхеэ баригдажа эхилээ. Хүсэндөө хүргэгдэжэ хүдэлдэг болоходоо, сүүдхэдэ 225 килограмм (хуурайгаар шэгнэхэдэ) хубсаһа арилгадаг, угаадаг байха. Аймагаймнай холо дүтын

нуудай шэнэ гэр байшангууд табан жэлэй туршада олохон газар бодхоогдоо. Доторой үбшэнтэнэй аргалуулха 50 оронтой шэнэ байра, 280 үхибүүдэй хүмүүжэхэ хоёр саад-ясли Гусиноозерск хотодо ашаглагдажа эхилээ. Новоселенгинскдэ, Жаргалантада, Һүтэйдэ хүүгэдэй сэсэрлигүүд нээгдээ.

Һургуулиин байшангууд шэнээр

оруулха, бага үхибүүдтээ таталюуртажа, гэртээ һуудаг эхэнүүдые ниитын ажалда элсүүлхын тулада саад-яслинуудые үшөө олоор тогтоохо шухала болоно. Жэшээлхэдэ, мүнөө мантанда баригдажа эхилһэн мантан томо ГРЭС-эй дэргэдэхи шэнэ посёлокто 1200 үхибүүдэй һуралсаха дунда һургуули, хэдэн саад-яслинууд бодхоогдохоор хараалагдана.

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД ЗЭЛЭ ТАТАНА

...бодото олзо доход, баг-... хэлэхэдэ, 30 процентһээ доо-...ээр нэмээгдэхээр хараалагда-... хэрэглэмжын жасаһаа хү-... үгтэдэг түлөөһэгүй хангалга ...нүүд 40 процентээр дээшэл-... Соёл гэгээрэлэй, ажаһуудалай ...предприятинуудай, байрын гэр-... шэнэ барилга бүри олоор ...хохо, город, һуурин тосхонууд ...гоё, болбосон түхэлтэй болохо ...

...жэшээ бэдэрэнгүй, манай ...аймагай байдал дээрэ ...харабал, ганса һүүлэй дүрбэ-... жэлэй туршада шэнэ барилга-... бодхохо хэрэгтэ гүрэмнай х... ехэ мүнгэ, хүсэ гаргаа ...?

...нүүрһэшэдэй хото, айма-... түб Гусиноозерск мүнөө үеын ...түхэлтэй город болон хүл-... байнхай. Олон жэшээ барим-...гүй, харин улад зоной ажа-...лай хэрэглэмжэ хангалгын ... үеын шэнэ барилгануудые

малшадшье фабрикын туһаламжада хүртэдэг болоо. Тогтоогдомол үдэр тусхай маршрудаар быткомбинадһаа автомашинанууд ябажа, малшадай захил дүүргэнэ. Фабрикадахи үшөө нэгэ һонин юумэ гэхэдэ, яаралтайгаар хубсаһаа угаалгахаяа һанаһан хүн өөрөө автомат түхеэрэлгын хүсөөр ойро зуурын туршада хубсаһаа угаагаад, хатаагаад ябашаха аргатай. Фабрикадахи тиимэ тусгаар цех хүдэлмэреэ улам үргэдхэхэ, юуб гэхэдэ, хүнүүд тус цехтэ ехэ дуратайгаар хандадаг болонхой.

Ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалга улам саашадань үргэдхэхэ арга боломжонууд жэл ерэхэ бүри һайжарна. Аймагай быткомбинадай таһагууд мүнөө Тохойдо, Тамчада, Новоселенгинскдэ хүдэлнэ. Юрөө, Ноёхоной колхозуудай түб тосхонуудта захил абалгын пунктнууд нээгдэнхэй.

Арад зоной элүүрые хамгаалха, үхибүүдые хүмүүжүүлхэ эмхи зургаа-

баригдажа, һэльбэгдэн заһагдажа, мүнөө аймаг соомнай хаа хаанагүй үхибүүдэй һураха таатай байдал олгогдоо гэхэдэ болохо. Мүнөөнэй үеын эрилтэдэ хүрэмэ дунда һургуулинууд Загастайда, Ноёхондо, Үбэр Зөөхэйдэ, эхин шатын һургуулинууд Ара Дасанда, Ехэ Сагаанда, Бургаастайда, Ацуулда, Үрмын Адагта бодхоогдоо. Мүнөө үень Сэлэн-Дүүмэдэ 920 үхибүүдэй һураха дунда һургуулиин байшан баригдажа эхилээ. Новоселенгинскын интернат һургуулида спортивна зал дүүрүүтэй байна. Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой отделениин түб тосхон Һүйтэдэ 192 һурагшадай һураха 8 жэлэй һургуулиин байшан ойро зуура бодхоогдоод, һаяар ашаглалгада үгтэхэнь. Аймагай совет зургаануудай, ажахын предприятинуудай зорилго хадаа һургуулинуудай барилга саашадань үргэлжэлүүлжэ, һаяын сагта бүхы һургуулинуудые нэгэ халаанда

Ажалшадай амаралта һайнаар үнгэргэхын тулада нилээд анхарал хандуулагдана. Сурхайта нуурай үзэсхэлэн һайхан эрьедэхи турбазада 12—15 хоногоор аймагаймнай хүдөө ажалшад олоороо, илангаяа үбэлэй үедэ амардаг болоо. Һаалишад, хонишод, механизаторнууд тэндэ амархынгаа хажуугаар мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ богонихон һуралсал гарана. Мүнөө үень тэндэ манай аймагай 100 гаран механизаторнууд амаржа байна. Сурхайта нуурай үзэсхэлэндэ зундаа Галуута-Нуурай шахтернуудай үхибүүд амардаг. Мүнөө аймагай барилгашад үхибүүдээ амаруулха өөһэдын лагерьтай болохо гэжэ барилгын хүдэлмэри эхилэнхэй. Шулуу нүүрһэшэдэй профилактори хотодомнай үбэл зунгүй хүдэлжэһөөр. Түнхэнэй аймагай Нилова пустынь гэжэ халуун аршаантай газарта шахтоуправлени 50 хүнэй нэгэ доро амарха пансионат барижа байна.

Аймагаймнай худалдаа наймаанай, соёл гэгээрэлэй эмхинүүд мүн лэ һүүлэй табан жэл соо нилээд үргэдхэгдөө. Шэнэ барилгануудыень тоолобол, 14 магазин, 4 столово, 6 соёлой байшан, клубууд ашаглалгада үгтөө. «Эрдэм» колхоздо хоёр дабхар соёлой ордон баригдажа эхилээ.

Жэл бүри ехэ боложо байһан арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэжэ, арад зоной али болохо хэрэглэмжэ һайсар хангаха гээшэ кэн түрүүндэ нютагай Советүүдэй, хангалгын албанай газарнуудай хойшолуулашагүй шухала зорилго болоно.

Үнгэрөөшэ табан жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгшэдэй дунда худалдаа наймаанай, ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын эмхинүүд оролсоно, партиин съездын урда тээхи социалис мүрысөөндэ мүнөө эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тодорхойлон дурдахада, Галуута-Нуурай ОРС-ын (директор нүхэр Черняцкий И. Ф.) коллектив худалдаа наймаа дэлгэрүүлхэ январь, февралиингаа түсэб болзорһоонь урид дүүргээ. Мүн аймагай быткомбинат, оёдолой фабрика, Сэлэнгын аймпотребсоюз КПСС-эй съездые угтуулан, нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө шармайн оролдонод. Эдэнэр болон аймагаймнай бүхы ажалшад КПСС-эй съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр хэхэ бүтээхэ, дүүргэхэ гэжэ найдуулһан социалис уялгануудаа бэелүүлхэшье байха.

К. ЛУБСАНДОРЖИЕВ.
Сэлэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ДЕЛЕГАДУУД ХӨӨРЭНЭ:

Мухар-Шэбэрэй аймагай „Заганский" колхозой механизатор Георгий Иванович МИРОНОВ:

— Би 14 наһатайһаа тарялан дээрэ хүдэлжэ захалһан хүн гээшэб. Таряашан хүнэй хэдэг хамаг ажал бултыень хэжэ туршааб. Моревоборной шэрэжэ эхилһэн би мүнөө трактор, комбайн жолоодохо мэргэжэл шудалааб.

Үнгэрһэн түсэбтэ табан жэлэй туршада хамтадаа 2124 гектар газарай таряа комбайнаараа хадажа, 30,8 мянган центнер ороохо сохёоб. 1970 ондо бүришье шанга хүдэлэгдөө. Түүхэтэ жэлдэ «СК-4» комбайнаараа 443 гектар таряа хадаһан, найма мянга шахуу центнер ороохо сохиһон байнаб. Ажалай иимэ үрэ дүн урда тээнь түйлагдаагүй һэн.

Минии ажабайдалда ушарһан олон жэлдэ мартагдашагүй үшөө нэгэ зүйл гэхэдэ, тээсэн манай аймагта болоһон партийна конференциин делегадууд намайе областной партийна конференцидэ делегадаар һунгаа һэн. Энэ ехэ этигэл найдабариень харюулхын тула шэнэ табан жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эршэ хүсэтэйгөөр эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлхэ гэжэ оролдоноб.

Буряадай композиторнуудай союзай правлениин түрүүлэгшэ Б. Б. ЯМПИЛОВ:

Түрэл Коммунис партиингаа ээлжээтэ XXIV съездые угтажа байһан эдэ үдэрнүүдтэ бүхы ороноймнай уран зохёолшод, композиторнууд, артистнар, уран зураашад болон бусад творческо интеллигенци хэһэн ажал тухайгаа арад зонойнгоо урда тоосожо байнхай. Мүн бидэшье республикынгаа ажалшадтай уулзажа, хэһэн юумэеэ бодото дээрэнь харуулхые оролдонобди. Республикымнай творческо интеллигенци хүдөө нютагуудаар үе-үе бологод аяншалжа байдаг заншалтай. Һаяхан Загарайн аймагай 700 гаран хүдөөгэй ажалшад нэгэ доро оперо ба балетэй театрта ерэжэ, «Арюун гоохон Ангар дүүхэй» балет хараһаниинь һонирхолтой бшуу.

Үнгэрһэн гурбан жэл соо манай композиторнууд горитой хүдэлмэри хээ гэжэ тэмдэглэмээр. «Саян», «Прозрение», «Чудесный клад» гэжэ оперонууд, «Гэсэр», «Патетическая баллада», «Джангар» гэжэ балетүүд, симфоническа, кантатно-ораторическа томо томо зохёолнууд, дуунууд бэшэгдэнэ.

Энэ үедэ Москвада буряад хүгжэмэй үдэшэнүүд хоёр дахин үнгэргэгдэжэ, манай композиторнууд болон артистнууд үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө һэн. Композиторнууд Аюшеев, Батуев, Манжигеев, Андреев, Цырендашиев, Дашипылов, Павлов гэгшэдэй дуунуудые үргэн ниитэ улад хүндэтэйгөөр хүлеэн абадаг.

Би өөрөө энэ хугасаада «Чудесный клад» гэжэ оперо бэшээб. Мүнөө тэрэмни Москвада табигдажа байна.

Хориин аймагай Хүрбын совхозой малшан Дугар Егинович Лундуков баян дүй дүршэлтэй юм. Тэрэ жэл бүри совхозойнгоо эбэртэ бодо малые һайнаар таргалуулжа байдаг. Ондо нүхэр Лундуковай харууһалдаг малые шэгнэжэ үзэхэдэ, дунда зэргээр хоногой 775 граммаар нэмээгдэһэн байгаа. Харин декабрь һарада хашараг бүхэнэйнь шэгнүүр ...ган граммаар нэмээгдээ. Хори гаран жэлэй туршада мал ...н дээрэ һайнаар хүдэлжэ, нүхэр Лундуков «республикын габьяата малшан» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой эрхим мал адуулагша Д. Е. Лундуков.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

ҮРЭ ЕХЭТЭЙ БОЛГОХЫН ТҮЛӨӨ

Ехэ замуудай бэлшэр дээрэ гараад байнабди. Үнгэрһэн табан жэлэйнгээ дүнгүүдые согсолон шэнжэлжэ, ерээдүйнгөө хараа түсэбүүдые зохёоһоор байтарнай, шэнэ гайхамшаг документ — партиин XXIV съездын Директивэнүүдэй проект олонниитын үзэмжэдэ гараба. Манай колхознигууд энэ документтэй танилсажа байна. Суглаа зүблөөнүүд дээрэ эдэ Директивэнүүдэй проект зүбшэн хэлсэгдэнэ. Политическа ехэ удха шанартай энэ документ уншахада, олон юумэн толгой соо ороно.

Үнгэрһэн табан жэл соо совет хүнүүдэй хэһэн, бүтээһэн юумэн ехэ, хэхэ юумэн үшөө ехэ. Энээнтэй хамта манай Элхи нютагай ажалшадай хубита нэмэри тухайда хоёр үгөөр хэлэлтэй.

Манай колхоз үнихэнэй гэзгэнги ажахын тоодо ябаа. Иимэ байдалһаа гараха, ажахыгаа урагшань татаха хэмжээ ябуулга хэгдэжэ эхилһэн байгаа. Колхозой правлени, партийна организаци ажахынгаа гол асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ һаналаа табиһан, мүнөөшье табиһан зандаа. Эдэнь ямар асуудалнууд бэ гэхэдэ, газар тарялангай ургаса дээшэлүүлхэ, энээнэй үндэһөөр малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ хэрэг болоно. Город шадарай ажахы хадаа хартаабха, огородой эдеэ ехээр абадаг болохо ёһотойбди. Эдэ зорилгонууд ямараар дүүргэгдээ гээшэб?

Таряа, мяха, һү, ноохо гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб манай колхоз сум дүүргээ. Зүгөөр хартаабха, огородой эдеэ гүрэндэ худалдаха түсэб дүүргэгдээгүй гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ 1970 он үнэр баян, улзытэй һайн жэл болоо. Хүдөө ажахын продукци абаха, гүрэндэ худалдаха түсэбөө манай колхоз нёдондо яһала һайнаар дүүргээ. Мяха, һү абаха, гүрэндэшье худалдаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдэнхэй. Ноохо гүрэндэ худалдаха түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ таряанай, үбһэ ногоонойшье яһала ехэ ургаса абтаа. Дунда зэргээр гектар бүриин 10,7 центнер таряан, 10,1 центнер үбһэн хуряагдаа. Энэ үе соо малай ашаг шэмэшье нилээд дээшэлээ. Үнеэн бүриһөө 1794 килограмм һүн һаагдаа (1969 ондо 1568 килограмм байгаа). Зуун эхэ хонин бүриһөө 93,7 хурьгад абтажа, түлжүүлэгдээ.

Эды шэнээн үрэ дүн түйлахын тулада эмхидхэлэй, политическэ ехэ хүдэлмэриин ябуулагдаһаниинь ойлгосотой. Колхозой гол шухала һалбаринуудта коммунистнууд хүдэлнэ. Эдэнэр үнэхөөрөө коммунист нэрэдээ хүрэмөөр түрүү үүргэеэ дүүргэнэ, олониинь эрхим ажалаараа шалгарна, бусадта үльгэр жэшээ харуулна. Жэшээ болгон хоёр коммунистын ажал хэрэг тухайда хуряангыгаар тогтоё.

Областной партийна конференциин делегат Ханда Бадмаевна Цырендоржиева хорин хоёр жэлдэ хонин ажалда хүдэлнэ. Мүнөө ахалагша хонишоноор ажаллажа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 102 хурьга абажа, түлжүүлээ, хонин бүриһөө 3,260 грамм ноохо хайшалаа. Мүнөө хонидынь түлэг дундаа түрэжэ байна. 500-аад хурьгад абтаа. Февраль соо хонидынь барагсаан хурьгалжа дүүрэхэ. 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха уялгатай.

Ханда Бадмаевна табан жэлэйнгээшье түсэб холо үлүүлэн дүүргээ. Энэ хугасаа соо 2555 хурьга абажа, һүрэгтэ табяа. Гансахан энэ отара ямар ехэ юумэ хээ гээшэб. Эдэ хурьгадынь 4 томо отара хонид болоо. Хэды шэнээн мяхан, ноохон эдээниһээнь абтаа гэхэбибди. Энэ үе соо Ханда Бадмаевнагай отарынхидай хайшалһан 8974 килограмм ноохоор хэгдэһэн ноохон бүд, нэхэһэн ноохон хубсаһан (самса, кофто гэхэ мэтэнүүд) эд хэрэглэгшэдтэ хүрэжэ, зониие баясуулаал бээ. Хурьга абаха табан жэлэйнгээ түсэб 103,2 процент, ноохо хайшалха түсэбөө 109,5 процентээр дүүргээл даа. Энэ түрүү хонишон ниитын ажалда мүн лэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. КПСС-эй райкомой гэшүүн, Элхиин сельсоведэй депутат юм.

Дүрбэ-табан жэлэй турша соо хониин ажалда хүдэлжэ байһан коммунист Цыденжаб Батуев мүн һайн лэ талаһаа бэеэ харуулаа. Нёдондо жэл 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаа, хонин бүриин 3,350 килограмм ноохо хайшалаа. Мүнөө жэлдэ түрүүшынхеэ түрэхэ хонидые даажа абанхай хүдэлжэ байна.

Партиин XXIV съезд угтуулан, манай колхознигууд социалис уялганууды абанхай, үдэр бүри алхамаа, гэшхэсээ жэгдэдхэн ажаллана. Һү ехээр һаажа, малаа шахан таргалуулжа, гүрэндэ һү, мяха худалдаха түсэбөө дүүргэхын түлөө манай һаалишад, үхэршэд шангаар тэмсэжэ байна.

Малай гүүртэ, фермэ, отарануудта хүдэлдэг зонуудта колхозой правлени, партийна организаци ехэ һаналаа табидаг, тэдэнэй эрилтэ бүрин хангаха гэжэ оролдодог гээшэ. Недели бүриин вторник бүхэндэ политинформаторнууд малай бүхы байрануудаар ябажа, уласхоорондын байдал тухай, партиин XXIV съездын Директивэнүүдэй проект тухай хөөрэлдөөнүүдые хэнэ.

В. ДОНГИТОВ,
Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь.

Прокопий Ильич Баинов Буряадай хүдөө ажахын институт дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ Хэжэнгын аймагай Чисаанын совхоздо ажаллахаяа ерээд, 10 гаран жэлэй туршада ажахын главна зоотехнигээр хүдэлжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой главна зоотехник П. И. Баинов.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

...ШЭНХИНЗЭНДЭ...

...бии. Хамтын амжалта хайшан ...түйлагдааб гэхэдэ, шэнэ техни-...хэрэглэхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ ...дээшэлүүлхэ, кадрнуудай техническэ ...һайжаруулха, социалис мү-...нүүдые ехэтэйгээр дэлгэрүүлхэ ...да саг үргэлжын анхарал ...дагдажа байгаа.

...отделениин түмэр харгыгаар тү-... тепловозууд, һүүлээрнь элек-...нууд ябажа эхилээ. Отделениин ...участок, албан техническэ ...шэнээр зэбсэгжүүлэгдээ, ...техническэ холбооной шэнэ онол ...хэрэглэгдэдэг болоо. Тиигэжэ ...-Үдын отделени техническэ ... мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэ-...зэбсэгжүүлэгдэһэн түмэр харгы-...гай тоодо ороно.

...түмэр замые электрижүүлхэ эрил-... табигдаха, кадрнуудай мэргэжэл ...мэри дээшэлүүлхэ шухала бо-...һоонь ойлгосотой. Отделениин ...хүдэлмэрилэгшэдэй хахадынь ...дээдэ, дунда һургуули дүүр-... байна. Курсануудта, техниче-... мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ техни-... тусхай һуралсалда олон хү-...мэрилэгшэд хабаадалсана. Ганса-... 1970 оной туршада электрово-

зой 218 машинист, машинистын 117 туһалагша, электровозуудые заһабарилха 188 слесарь бэлдэгдэһэн байна.

Мэргэжэлтэй, һайн кадрнуудтай болоһоной ашаар шэнэ техникэ шудалагдажа, ашаг ехэтэйгээр хэрэглэгдэнэ гээшэ. Отделениин коллектив үнгэрһэн табан жэлэй үрэ дүн согсолжо хараа. Түйлаһан амжалтамнай бүхы коллективые баясуулна. Тиихэтэй хамта дутагдалнуудые элирүүлэн зайсуулха, 1971—1975 онуудта арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбөөр хараалагдаһан зорилго дүүргэхэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа элсүүлхые уялгална гэхээр. Отделениин түмэр замаар бүри ехэ ашаа шэрэхэ, техническэ талаар бүри һайн үрэ дүн түйлаха эрилтэ манай урда табигдаа.

Энэ жэлһээ бүри ехэ ашаа шэрэдэг болохобди. 1970 онойхитой сасуулхада, ашаа шэрэлгэ 12 процентээр, ажалай бүтээсэ 6 процентээр дээшэлхэ, ашаа шэрэлгын өөрынь үнэ сэн 3,8 процентээр хямдаруулагдаха юм. Локомотивуудай бүтээсые 15,6 процентээр, вагонуудай бүтээсые 8,3 процентээр дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Энэмнай түсэбөөр хараалагдаһан даабари гээшэ. Шэнэ табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын, партиин XXIV съездые ажалдаа шэнэ амжалта түйлан угтахын тула энэ даабари үлүүлэн дүүргэхэ шухала. Тиимэһээ отделениин коллектив социалис шэнэ уялга абанхай.

Ашаа шэрэхэ жэлэй түсэбые 900 миллион тонно-километрээр үлүүлэн дүүргэхэ, даабариһаа гадуур 52 мянган тонно арадай ажахын ашаа тээхэ, жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые болзорһоонь хоёр хоногоор уридшалан дүүргэхэ гэжэ хараалагдаа. Съездын нээгдэтэр вагонуудай, локомотивуудай бүтээсые түсэбөөр хараалагдаһанһаа 0,1 процентээр дээшэлүүлхэ, түрүүшын кварталай туршада ашаа шэрэлгын өөрынь үнэ сэнгые 0,5 процентээр хямдаруулха, түсэбһөө гадуур 50 мянган түхэригэй олзо доход оруулха уялга абтаа.

Жэл ерэхэ бүри отделениин харгыгаар бүри ехэ ашаа зөөдэг болохо гээшэ манай холын хараата түсэб юм. Хүдэлмэришэдэй тоо олошоруулангүйгөөр, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй, бии байгаа арга боломжонуудаа ашаг ехэтэйгээр хэрэглэһэнэй ашаар энэ зорилго дүүргэгдэхэ болоно.

А. КВАНТАЛИАНИ,
Түмэр замай Улаан-Үдын отделениин начальник.

ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАТ

„ҮНДЭР ТҮРЭЛТЭНЭЙ" НЭГЭН

Сагаан халаадаа тайлажа, гартаа бариһан, душэ гарамгай наһанай хүрсэхэн эхэнэр орожо ерээд:

— Гончикова гээшэб. Намда хэрэгтэй һэн гүт? — гэбэ. Врачтал хубсаһатай хүниие харахадаа гайхажа, бахардан алдаһандаа түдэгэсэшэбэб. Заводой парткомой секретарь В. И. Маякова үгы байжа, шэнэ бараатай уужам салуу таһалга соо хоюуламди. Һуури гаргажа үгэхэ зуураа, дам асуубаб:

— Та областной партийна конференциин...

— Тиимэ, тиимэ. Делегадби.

— Оо, тиигээл һаа тантай уулзаха хэрэгтэйлби, — гээд, ерэһэн ушараа хэлэхэдэмни, Бальжит Гымпыловнагай аляа согтойхон харасада нэгэ гайхаһан тэмдэг үзэгдөөд:

— Болиит, юу хэлэнэ гээшэбта! Суг хүдэлдэг басагад тухаймни бэшэхэ гэһэн аад, эндүүрээгүй юм гүт? Тэдээн лэ тухай бэшэхэ байгаалта. Хөөрэжэ үгэхэб, танилсуулхадам болохо, — гэбэ.

— Партком таниие дурадхаал даа, — гэхэдэмнишье болохо юм бэшэ, эбдүүсэн үргэлжэлүүлбэ:

— Намайгаа орхигты... Харин басагадыемни магтаа һаа, одоо һайн болохот, — гэн, альбантайханаар аргадаба. — Тэдэниие ямар хүнүүд гэжэ һананабта!.. Суутай!.. Наймадахи цехэйхид гүүлдэг юм, жараад хүн. Социалис мүрысөөндэ хододоо түрүүлдэг. Хори гаража ябаһан, гушаадай залуушуул лэ даа. «Комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ» гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн. Коммунистнуудынь табабди. Би групоргнь нэрэтэйб. Харин комсомолшуудынай дүшөөд. Эдэмнайл бүхы шэнэ эдэбхиин үүсхэлшэд гээшэ Олонхинь үдэшын дунда һургуули дүүргэнхэй, табан хүмнай техникумдэ, гурбан хүн институтда һурана. Мүнөө дээдэ һургуулида ороходо туһалха бэлэдхэлэй курсануудта олоомнай ябажа эхилээ... Эдээн тухайл бэшэхэ байгаат даа!

— Бүхэли цех басагад байхадаа ямар һонин юм? — гэбэб.

— Ажалнай тиимэ... Зүгөөр бултадаа дүрбэдэхи разрядай мэргэжэлтэд байхабди! Эрэшүүлһээшье дортохогүй...

— Даабари гэжэ байха гү?

— Байха. Тиихэ мүртөө үдэр бүриин... Манай цехтэ даабарияа дүүргэдэггүй хүн үнинэй үгы болонхой. Хэн нэгэнэйнгээ үбдөө һаа гү, али ямар нэгэн ушараар, жэшээнь, һургуулидаа шалгалта барижа ажалһаа һаатабал, даабариинь хамһажа хэдэгбди. Шалтагаангүйгөөр ажалаа хаяха ушар үгы болоһон. Хорин дүрбэдэхи съездын хүндэлэлдэ үдэр бүри 110 процент дүүргэхэ уялга абаад хүдэлжэ байнабди.

— Дүүргэнэ гүт?

— Дүүргэнэ... Ганса энэ бэшэ ааб даа. Болбосороло дээшэлүүлхэ, заводойнгоо ниитын ажал ябуулганууд эдэбхитэй хабаадаха зорилго уялгадамнай бии. Цехэймнай басагадай хоор сууда гаранхай, профсоюзуудай коллективүүдэй городской харалгада магтуулаа һэн. Спортивна мүрысөөнүүдтэ басагаднай хабаададаг, разряднигууд бии. Эдэ бүтэдынгөө хажуугаар заводой парткомой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн «Кругозор» гэжэ һуралсалда ябадаг. Бишье тэндэ һурадагби.

— Мүнөө юу үзэнэбта?

— Директивэнүүдтэй танилсажа эхилээбди. Сэхынь хэлээ һаа, одоо жэгтэй даа!.. Ямар ехэнүүд барилга хэгдэхэ, хүн зоной байдал хэды ехээр һайжарха байна гээшэб. Жэшээнь, манай заводой энэ шэнэ корпус үнгэрэгшэ табан жэл соо баригдаа бшуу даа. Харахадатнай жэгтэй юумэн байна бэшэ гү? Аптекэдэ ороһон шэнги аабза? Үгышье һаа больницада гү?

— Тиимэ. Сагаан халаад үмдэжэрхинхэйнүүд хүдэлжэ байнал. Сагаан пулаадаар толгойгоо боонхойнууд. Жэгтэй нарин приборнуудые бүтээдэг хат даа!

— Эдэ цехүүд соомнай тооһоной зүйлшье байхагүй юм лэ даа. Адаглаад үзэгты, ямар нэгэн үнэршье гутахагүй.

— Нээрээ... Гансал эдихэ юумэнэй... Тиихэдэ тэрэ доро нэгэ юумэн наярна хэбэртэй.

— Тэрэ доро наярагшатнай бильярд, тэндэ үшөө теннис наададаг корт байха, гимнастика хэхэдэ болохо... Ажалай забһарта амарха газар юм. Мэнэ мэнэ болоод лэ ойр зуура амарха ёһотой юмди. Энэ үнэр гутагшатнай буфедһээ... Шараһан, бусалһан хоол гээбы даа.

Завод тухайгаа, заводойнгоо ажабайдал тухай хөөрэхэдэнь, Бальжит Гымпыловнагай шэгтэ урма баяр бадарха юм. Тэрэ иигэжэ үргэлжэлүүлбэ:

— Директивэнүүдтэй танилсажа байнабди гээ һэмнайб, тэрэнээ хэлэһүү. Ерэхэ табан жэл соо Сибирьтэ промышленна барилганууд үргэдхэгдэхэ байна. Тиихэ мүртөө ажалай бүтээсэ 36—40 процентээр дээшэлүүлэгдэхэ болоно. Энэмнай юун гээшэб? Хэдэн зуун миллион түхэригэй орэно бшуу даа. Тэды шэнээнээр зоной байдал һайжарха болоно. Предприятинуудта өөһэдынгөө фондоор гэр байра, мүн культурна, амаралтын газарнуудые бариха арга үшөө үргэн ехээр олгогдохо гэнэ. Энэ мүн лэ удхатай. Манай завод жэл бүри олон квартиратай гэрнүүдые барижа хүдэлмэришэдтөө үгэдэг. Миниишье бүлэ һайн, мүнөөнэй квартиратай болонхой... Директивэнүүдые уншахада, иимэл бодол түрэдэг байнал даа. Тиимэһээ партиингаа съездын хүндэлэлдэ ажалай эрхим бэлэгүүдые үгэхэ гэжэ зоной оролдохо гайхалтай бэшэ.

— Үнгэрэгшэ табан жэл соо шэнэ квартиратай болоо байнат. Ажабайдалдатнай үшөө ямар һонин хубилалтанууд болооб? — гэжэ һэмээхэн асуугаадхибаб. Бальжит Гымпыловна ехэ удаан бодолготошье болобогүй:

— Хорёод жэл багшалһан аад, энэ хүдэлмэришэн болоо гээшэ аабзаб, — гэбэ. — Жаран табан онһоо хойшо заводто хүдэлнэб, мэргэжэлтэй болооб, олодог олзомнишье хэды дахин ехэ болоо юм ааб даа. Хүүгэдни ехэнүүд болоно байна. Хоёрынь институтда һурана. Эхэ хүндэ энэшье һаа, баяр лэ байдаг лэ даа...

— Хүүгэдтнай хэды бэ?

— Дүрбэ. Багамнай хүбүүн. Наймадахида һурадаг. Хүдэлмэришэн болохоб гэгшэ. Яахашье юм ааб даа... — гээд, халта бодолгото болон үргэлжэлүүлбэ.

— Өөрынтнай аба эжы хаанахи һэн бэ?

— Загарайн... Гымпылэй Зандараа, Намнаагай Дари гээ һаатнай, танихашье хүнүүд байхадаа болохо. Баяшуулда һуужа, бэе муутай болохоһоо ондоо юумэ олоогүйбди гэгшэ һэн. Колхоз болоһоной ашаар бидэ дүрбэн үхибүүдээ ехэ болгоһон, һургуули хүүлһэн юм аабза...

Һонин хүнтэй үшөөл хөөрэлдэһэйб гэхээр байдаг. Теэд гамтай сагыень хайрлаһандаа дурагүйхэнөөр хахасабаб.

Һүүлдэ энэ прибор бүтээдэг заводой парткомой секретарь Вера Ивановна Маяковатай хөөрэлдэхэдэмни, Бальжит Гымпыловна Гончиковае түрүү коммунистнуудаймнай нэгэн юм гэжэ хэлээ һэн.

Бальжит Гымпыловна өөрөө үдэрэйнгөө даабариие 115 процент хүрэтэр дүүргэдэг. Тэрэнэй эдэбхеэр түрүүн наймадахи цехтэ, һүүлээрнь бүхы заводтомнай шалтагаангүйгөөр ажалһаа гээгдэлгэ, һааталгые усадхаха хүдэлөөн эхилһэн байна. Хүдэлдэг цехэйнь хүдэлмэришэд һүүлэй гурбан жэл соо ажалдаа сагһаа гээгдэжэ ерээгүй, — гээд, нүхэр Маяковагай хөөрэхэдэ, Бальжит Гымпыловна гээшэмнай өөрөө магтуулхые нээрээшье үлүүдэ тоолодог хүн байгаа ха юм гэжэ этигэбэбди.

Нүхэр Гончикова тухай бэшээ һаа, иимэ нэгэ юумэн тухай бу дурдахаа мартаарайт гээд, парткомой секретарь захиба:

— Олон жэл багшалһан... Илангаяа залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ, тэдэнтэй үгэеэ олохо талаар тон ехэ дүршэлтэй юм. Тиимэһээнь парткомой эүгһөө элдэб гүйлтаар хандадагбди, даабаринуудые үгэдэгбди. Бальжит Гымпыловна заатагүй дүүргэдэг, найдамтай. Мүн эдэбхитэй коммунистка. Партиин Улаан-Үдын Железнодорожно райкомой пленумэй гэшүүн ябаа, мүнөө областной конференцидэ һунгагдаа. Сэхынь хэлэхэдэ, заводоймнай түрүү хүнүүдэй нэгэн...

Иигэжэ ажалша юрын буряад айлай басаган «үндэр түрэлтэ» хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэ болонхой, нангин үүргэеэ арадайнгаа, партиингаа урда бэелүүлжэ ябана.

Д. ЭРДЫНЕЕВ.

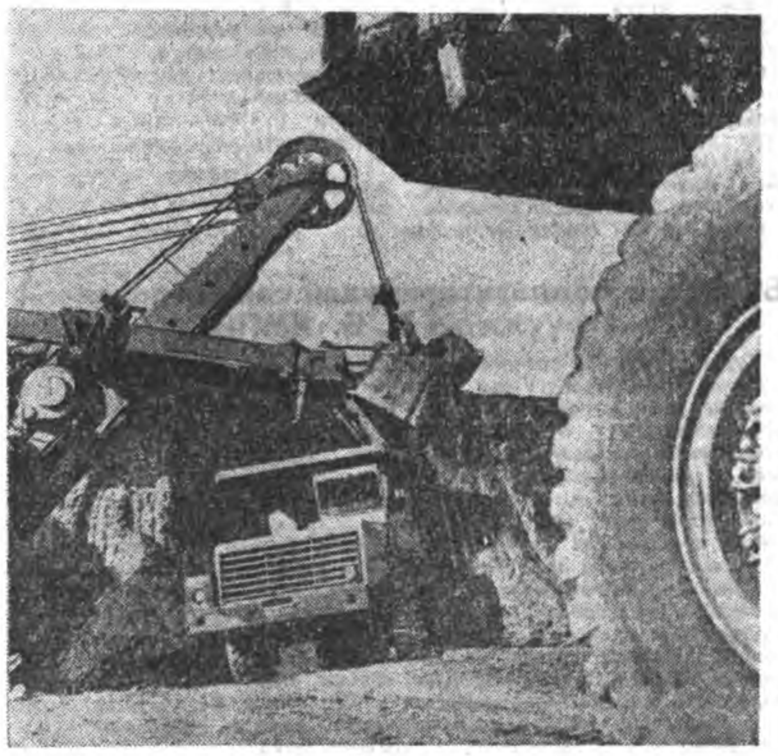
НАЙМАДАХИ ТАБАН ЖЭЛЭЙ БАРИЛГАНУУД

КАЧКАНАР УУЛЫН ХАЯАДА

Ураалай шэлэһээ таһаржа гараһан нэгэ хуби болохо Качканар уулын хаяада түрүүшын барилгашад һаяхан лэ ерэһэн шэнги һанагдана. Бишыхан хасууриханууд отологдожо, сайбар палатканууд татагдаад байгша һэн. Тэндэ хүсэтэ томо машинанууд асарагдажа, шэнэ город байгуулагдаха газар сэбэрлэһэн юм. Иигэжэ байхадань «тайгын эзэн» —баабгайнуудшье уур сухалаа хүрэжэ, хүсэтэ бульдозерой шэмээнһээ тэрьелһэн байха. Зайн галай асарагдаха үеэр һалхи шуурганшье гааража, электрын утаһануудые татахадань һаад хэдэг байгаа.

1967 оной хабарһаа хойшо «Качканар» гэһэн үгэ ороноймнай залуушуулда уряал болоһон юм. Шэнэ промышленна центрнүүдэй барилгада илангаяа Ураалай залуушуул ехэхэн хубитала оруулаа. Эндэхи шэнэ предприятинуудай барилгада Ураалай 55 город болон районуудһаа ошоһон комсомолой отрядууд хүдэлөө һэн. Энэнь һаяхан шэнги һанагдана. Теэд мүнөө Качканарта горно комбинадай мантан томо корпус, байрын гэрнүүд бодхоогдоод байна. Энэ городой мүндэлһөөр гурбаншье жэл болоогүй.

— Һүүлэй жэлнүүдтэ Качканар бүришье ехээр хүгжөө,—гээд ТАСС-ай фотокорреспондентын зурагые горсоведэй түрүүлэгшэ Клавдия Павловна Сухенко тайлбарилна. Табан жэл соо эндэ 70 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд бодхоогдоо. Үхибүүдэй байха долоон комбинат, табан магазин, һургуулиин хоёр байшан, соёлой байшан, столовонууд гэхэ мэтэ баригдаһан байна. Һурагшадай тоо улам олошорно. Качканарта түрэһэн түрүүшын бага үхибүүд мүнөө 6-дахи класста оронхой.

Городоо болбосон түхэлтэй болгохын тула жэлдээ миллион шахуу түхэриг гаргашалагдана. Качканар хотын барилгада түрүүшээр ерэлсэһэн С. С. Мальцев энэ хүдэлмэриие хүтэлдэг. Мүнөө Семен Степанович «Качканаррудстрой» трестын главна диспетчер, городые болбосон түхэлтэй болгохо даабаритай горсоведэй комиссиие эрхилнэ.

Город шадар томо сөөрэм тогтоогдоо. Хадын хаяаһаа урдаһан бишыхан горхонууд хаагдажа, Аралай далай мэтэ нуур тогтоогдоо ха юм. Хэдэхэн жэлэй саана энэ нуур соо жараахайнууд табигдаһан аад, мүнөө загаһашадай һамаардаг газар болонхой.

Качканарецуудай ашагладаг байһан юумэниинь—түмэрэй руда болоно. Жэл бүхэндэ хэдэ миллион тонно руда абтадаг. Долоон жэлэй саана түрүүшын экскаватор ерэһэн юм. Харин 1970 ондо эндэхид 23 миллион тонно руда малтажа абаһан байна. Карьернүүдтэнь шэнэ түхэлэй техникэ хүдэлдэг. Мантан дизель-электровозууд нэгэ ябахадаа, 1100 тонно хүрэтэр ашаа тээдэг.

Үнгэрһэн табан жэлэй үеэр комбинадта түмэрэй руда болбосоруулха түрүүшын ээлжээнэй фабрика ашаглалгада оруулагдаа. Энэнь металлургическа промышленностьда тон шухала юм. Барилгашад болон горнягууд КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ хоёрдохи ээлжээнэй фабрика ашаглалгада оруулха зорилго табинхай. Тиигэбэл, тус предприяти жэл бүри гурба миллион түхэриг хүрэтэр гэхэ гү, али мүнөөнэйхиһөө хоёр дахин ехэ продукци үйлэдбэрилдэг болохо.

Табан жэлэй туршада Качканарай комбинат ашаг олзо ехэтэй предприяти болоо. Тэндэхи ажалай эмхидхэлые, мүнөөнэй техникын хүсые, үйлэдбэриинь технологиие хаража байхада, Ураалай үндэр хадануудай ямаршье ехэ баялиг хүнэй һаналгаар абтаха байна.

Комбинадай ажалай бүтээсэ хоёр дахин дээшэлхээр хараалагдана. Һаяар жэл бүри 45 миллион тонно руда малтажа, болбосоруулдаг хоёрдохи горно предприятиин барилга эхилхэнь. Качканар—баян уула, тэндэһээ малтагдажа абтаха баялигынь зуу гаран жэлдэ хүрэхэ байха.

Шэнэ табан жэл соо предприятиин хүгжэхэтэй хамта, городынь бүри бөлбосон түхэлтэй болохо, үргэдэхэ. Хэдэн мянган айл шэнэ гэрнүүдтэ орожо түбхинэхэ. Худалдаа наймаанай центр баригдана. 1300 үхибүүдэй һураха һургуули нээгдэхэ. Городой гудамжаар троллейбус табилуулха, томо спортивна комплекс түхеэрэгдэнэ. Качканар үдэр бүри гоё һайхан шэнжэтэй, промышленна ба соёлой гуламта болоно байнхай.

В. СТАРИКОВ,
ТАСС-ай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Горно шанаржуулгын комбинадай түмэрэй руда малтадаг карьертэ. 2. Качканар хотын шэнэ микрорайон. 3. Качканарай горсоведэй түрүүлэгшэ К. П. Сухенко.

ТАСС-ай фотохроннко.

МҮРЫСӨӨН ҮРГЭЛЖЭЛһӨ...

«Спартак» бүлгэмэй спо... нүүд профсоюзуудай үбэл... лоодохи спартакиадада зор... даһан мүрысөө санаар үнг... Гурбан километрэй ... урилдаһан 150 эх... дундаһаа Кабанскын ... магай Селенгинскын ... скэ училищиин түлөөлэгшэ ... са Карпова бусадһаа бүлэ... харуулба. Таба, арбан ки... рэй зайда үнгэргэгдэһэн ... даанай зүргэ дээрэ эрэш... хоорондо һонирхолтой түл... болоо. Эндэ «Эрхүү—Улаан... шоссейнэ харгын управлени... лөөлэгшэ Анатолий Иванов ... километрэй зайда эрхимл... арбан километрэй урилдаа... ёрдохи һуури эзэлхэ баат... лобо. «Спартак» бүлгэмэй ... луулагдамал командын ... Борис Сафонов арбан кило... зайда бусадһаа эрхим саг ха... һан байна.

Эхэнэрнүүд удаадахи—... километрэй зайда Дээдэ Он... шадар урилдажа, сугларагш... һонирхуулба. Эндэ Ленинэй... денто мяха-консервын ком... дай түлөөлэгшэ Лариса Бел... дова эрхим саг харуулба. ... энэ зайе 22 минута 27 сек... соо гаталһан байна.

Хоёр үдэрэй туршада ү... гэглэһэн мүрысөөнэй дүн ха... үзэхэдэ, республикын «Спа... бүлгэмэй нэрэ абаһан ... ралсалай газарнуудай, үйлэ... риин предприятинуудай ко... тивүүд һаала һайн саг ха... һан, олоороошье хабаадалс... байхал юм.

Н. ИВАНО...

АСУУДАЛДА ХАРЮУ

КОЛХОЗНИГУУДАЙ ПЕНСИИН ХЭМЖЭЭН ХАЙШАН ГЭЭД ТОГТООГДОНОБ?

Абажа байһан салингһаань дулдыдуулан, хүнүүдтэ пенси тогтоодог гурим совет социальна тэдхэмжын гол хуули ёһон мүн. Тиин хүндэ хэды түхэриг пенси олгохоб гэжэ шиидхэхын тулада нэн түрүүн һарын дунда зэргын салин тодорхойлогдодог гээшэ. Тииһэнэй һүүлээр хэнэй хэр удаан нэгэ газарта таһалгаряагүй хүдэлһэниинь, мүн ажалайнь бүхы стаж анхарагдажа, али нэгэ хугасаа соохи салингынь пенсиин хэмжээн болгогдожо тогтоогдодог байна.

Колхознигуудай абажа байһан дунда зэргын салин хайшан гэжэ тодорхойлогдодог бэ гэжэ һонирхоһон хүнүүд манай газетын редакцида хандажа, хэдэн асуудалнуудта харюу абахаяа хүсэһэн байна. Буряадай АССР-эй Социальна тэдхэмжын министерствын таһагай начальник нүхэр Я. Н. Шишмаревые табигдаһан асуудалнуудта харюусахыень гуйбабди. Тэрэнэй үгэһэн харюу доро толилогдобо.

Асуудал: Али үеын салингһаа дунда зэргэнь гаргагдадаг бэ?

Харюу: Пенси олгохо тухай мэдүүлгэ бариһан жэлэй урда тээхи арбан жэлэй үеын салин пенсиин хэмжээ тодорхойлхо гол үндэһэн болодог. Тэрээн сооһоо хүнэй өөрынь дураар удаа дараахи али нэгэн табан жэл шэлэгдээд, тэрэ хугасаа соохи нэгэ һарын дунда зэргын салин гаргагдадаг юм.

Асуудал: Ажалай ямар түлөөһэнүүд колхознигой салин хүлһэндэ оруулагданаб?

Харюу: Колхозой хамтын ажалда хүдэлжэ олоһон, документнүүдээр баримталагдаһан бүхы түлбэринүүд колхознигой салин хүлһэндэ тоологдоно. Гадна колхозой зүгһөө түлэгдэһэн амаралтын мүнгэн, үбшэлһэнэй болоод бусад шалтагаанаар үгтэһэн саг зуурын тэдхэмжэнүүд, шагналнууд салинда нэмэгдэнэ. Гэхэтэй хамта колхозһоо бэлэг болгогдон үгтэһэн эд зүйлнүүд, жэшээлхэдэ, Мартын 8-най һайндэрөөр һаалишанда барюулагдаһан час гэхэ мэтэ, мүнгэндэ оруулагдажа, салинда нэмэгдэхэгүй. Юундэб гэхэдэ, эд зүйлөөр үгтэһэн бэлэг, шагнал колхознигуудай салин бүридхэдэг дансада бэшэгдэдэггүй бшуу. Харин «габьяата колхозник» гэһэн нэрэ зэргын түлөө нэмэгдэжэ үгтэдэг түлөөһэн салинда тоологдодог.

Асуудал: Колхозой даалгабаряар хүнүүдэй ондоо тээ хүдэлжэ олоһон олзо дунда зэргын салинда оруулагдаха гү?

Харюу: Иимэ ушараар ондоо тээ хүдэлһэн колхознигуудай салин пенси олгоходо, анхаралда абтаха гэбэл:

а) колхоздонь гүрэнэй эмхиин бодхоһон барилгада колхозой даалгабаряар хабаадабал, салин хүлһэеэ колхозһоо абабалнь;

б) колхозууд хоорондын барилгын эмхинүүдтэ колхозһоо эльгээгдээд, хүдэлбэлнь;

в) колхозой правлениин гү, али гэшүүдэй хамтын суглаанай тогтоолоор айлнуудай хубиин мал адуулаад, салин хүлһэеэ колхозһоо абабалнь;

г) бэлэдхэлэй конторын колхозтой договор батлаһанай ёһоор агнууридa ябаад, салин хүлһэеэ колхозһоо абабалнь;

д) колхозой даалгабаряар ниитын хүдэлмэри ябуулһанай, жэшээлхэдэ, харилсан тэдхэлгын касса бариһанай түлөө абадаг түлбэринь, пенси тодорхойлходо, хараада абтаха байна.

ХИЛЫН саанаһаа

РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

Бүри ехэ дэбжэлтын программа

СОФИ. (ТАСС). 1971—1975 онуудта, зургаадахи табан жэлэй турша соо Болгариин социально-экономическа хүгжэлтэ тушаа БКП-гэй X съездын Директивэнүүдэй проектые БКП-гэй ЦК-гай пленум һайшааба. Бүгэдэ зоной дунда зүбшэн хэлсэхын һүүлээрнь партиин X съездын үзэмжэдэ табижа баталуулхын тулада Директивэнүүдэй проектые хэблэлдэ толилхо гэһэн шиидхэбэри пленум гаргаба.

Научно-техническэ революциин ашаа үрэ бүхы талаарнь хэрэглэһэнэй, ниитын ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй, экономикые түргэнөөр хүгжөөн дэбжээһэнэй ашаар арад зоной улам ургажа байгаа материальна ба ухаан бодолой эрилтэ бүрил дүүрэнээр хангаха, арад зоной социалис мэдэрэлые дээшэлүүлхэ гэһэн социальна экономическа гол зорилго табан жэл соо табигдана гээд Директивэнүүдэй проект дотор тэмдэглэгдэнэ.

Баяшуулай газар гүрэнэй мэдэлдэ абтана

ЛИМЭ. (ТАСС). Перугэй правительство аграрна реформо бэелүүлжэ үргэлжэлһөөр. Тэрэнэй эхилһэнһээ хойшо үнгэрһэн жэл хахадай турша соо баяшуулай 2,5 миллион гаран гектар газар гүрэнэй мэдэлдэ абтаба. Тэрэ газарынь нэгэ һаа таряашадай дунда хубаагдадаг, үгышье һаа, тэндэнь кооперативууд бии болгогдодог. Таряашадай 50 мянган бүлэдэ миллион гаран гектар газар үгтэһэн байна.

Аграрна реформо үнгэргэхэ управлениин мэдээсэһэнэй ёһоор, үшөө 3 миллион га газар 1971—1972 онуудта гүрэнэй мэдэлдэ абажа, таряашадай 150 мянган бүлэдэ хубааха гэжэ хараалагдана.

АМЕРИКЫН ЗОН БУРУУШААНА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Американ сэрэгэйхидэй, тэдэнэй сайгон нүхэсэгшэдэй эзэрхэг түримхэй дайгаа Индохитадта улам үргэдхэжэ байһандань США-гай арад зон бүри ехээр дураа гутан буруушаана. Лаосто добтолжо ороһые буруушаалгын митинг ба жагсаалнууд студентнүүдэй олон городогуудта үнгэргэгдэбэ.

Индохитадтахи эзэрхэг түримхэй дай болюулхын түлөө тэмсэлээ эмхитэйгээр ябуулхыень Америкын бүхы зониие «Дейли Уорлд» газетэ редакционно статья соогоо уряалба.

Индохитадай фронтнууд дээрэ

ВЬЕНТЬЯН. (ТАСС). Лаостохи дайн сэрэгые үргэдхэхэ гэһэн США-гай түсэбүүд тухай бэшэхэдээ, эндэхи журналистнууд «лаосизаци» гэжэ үгэ ходо хэрэглэдэг боложо байнхай. Лаос патриодуудта эсэргүү байлдаанда сайгон сэрэгүүдые ходо хэрэглэжэ байха гэжэ Вашингтоной засагаархид нэгэ талаһаа оролдоно. Нүгөө талаһаа, патриодуудта эсэргүү дайн байлдаа үргэдхэхыень Лаос доторхи баруунай хархис этэгээдүүдые США-гай сэрэгэйхид баадхадаг байна. Сэрэгэй албанда залуушуулые хүсөөр элсүүлхын тулада энэ орон соо соносхогдоһон онсо байдалые Лаосой баруунай үзэл баримталагша хархисууд һамбаашалан ашаглана.

ЛОНДОН. (ТАСС). Лаосой зүүн хойто зүгтэ, Самтхонгын райондо Лаос патриодуудай, тэндэхи баруунай үзэл баримталагша хархисуудай хоорондо хатуу шанга тулалдаан болобо, США-гай сэрэгэй атташе Чарльз Энгл тэндэнь алуулһан байгаа гээд Рейтер агентство мэдээсэнэ.

Эзэрхэг түримхэй ябуулгын түлөө үнэтэй түлөөһэн

ПАРИЖ. (ТАСС). Израилиин гүрэнэй үрэ доёмхонь энэ жэлэй һүүл болотор 3.375 миллион доллар болохо юм. Тэрээниие бүхы зон дээрэ хубаахада 1.125 доллар нэгэ хүндэ хүртэнэ. Иимэ ехэ үри энээнэй урда тээ байгаагүй. Франс пресс агентствын корреспондентын Иерусалимһаа дамжуулһанай ёһоор, Израилиин финансын министр Кнессетэдэ үгэ хэлэхэ зуураа энээн тухайда мэдүүлбэ.

Эзэмдэһэн араб газар дайдаһаа гаража ошохоёо эрид арсадаг Израилиин засаг баригшадай эзэрхэг түримхэй политикын уршагаар энэ гүрэн тиимэ дорой байдалда оробо.

Израиль дайн сэрэгтэ ехэ гаргаша хэжэ, хариин гүрэнүүдтэ тон ехэ үритэй болоһон байна. Хэрбээ 1969 ондо тэрэ үринь 2.100 миллион доллар байһан байбал, хойто жэлынь үшөө 700 миллион доллар тэрээн дээрэнь нэмээ һэн. Мүнөө үринь 3 миллиард долларһоо дээшэ гараба.

Израилиин фашистнуудта эсэргүү тэмсэгшэдэй мэдүүлгэ

РИМ. (ТАСС). Брюссельдэ сионистнуудай үнгэргэһэн суглаантай дашарамдуулан, фашизмда эсэргүү тэмсэгшэдэй ба нацизмһаа хохидогшодой Израилиин бүлгэм өөрынгөө мэдүүлгые Израилиин хэблэлдэ толилбо.

Тэрэ эмхиин мэдүүлгэ дотор иигэжэ хэлэгдэнэ. «Эб найрамдалые, олон түмэн еврейнүүдые нацис зэрлигүүдэй алууршa гарһаа Советскэ Союзай абарһыень хэзээдэшье мартахагүйбди. Баруун Германиин неонацистнуудтай эбтэй Израилиин правительствын, уласхоорондын сионистнуудай ударидагшадай Брюссельдэ эмхидхэһэн гутамшаг конференциие эрид шангаар буруушаанабди».

Африкын нэгэдэлэй эмхиин түлөөлэгшын мэдүүлгэ

АДДИС-АБЕБЭ. (ТАСС). Урда Африкын расистнуудта буу зэбсэг худалдажа эхилхэ гэһэн Англиин шиидхэбэринь «Африкын сүлөөтэ арадуудые бултыень дарлаһан ябадал» гээд Африкын нэгэдэлэй эмхиин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Англиин буу зэбсэг ЮАР-та худалдаха болоһон ушар Африкын нэгэдэлэй эмхидэ хабаатай оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй конференци дээрэ энэ неделиин һүүлээр зүбшэн хэлсэгдээ.

„АЛЬ-ГУМХУРИЯ...
Израилиин тон ... алдуу

КАИР. (ТАСС). ООН-ой Гене... секретариин Дүтын Зүүн ... тусхай түлөөлэгшэ Гуннар Яр... дурадхалнуудые хэрэгсээгү... урдаа табиһан зорилгодоо хү... гэжэ бодоо һаа, Израиль то... алдуу гаргана гээд «Аль-Гум... гэжэ Каирай газетэ бэшэнэ.

Аюулгүйн Соведэй 1967 ... ябриин 22-ой резолюциие ... һэн зүбшөөхэдөө, арсалдаае ... ческэ талаарнь гуримшуулан ... хэхын тулада ...жэ шадаха ... Арабуудай Нэгэдэмэл Рес... дууһан хэбэ гээд тэрэ газет... дэглэһэн байна. Байлдаае ... раар болюулха болзор һунаа... шөөлөө ОАР үгэһэн байгаа.

Американ авиациин балмад добтолгонууд

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Үнгэрэгшэ неделиин һүүл багта США-гай авиаци ДРВ-гэй газар дайдада тон шанга добтолго хэбэ гээд американ сэрэгэй Сайгондохи командовани соносхобо. 19-дэхи параллельһээ урдуур, Лаосой хилэ шадархи Хойто Вьетнамай газар агаарһаа бомбодогдоһон, бууд... дагдаһан байгаа. 30 истреб... бомбардировщик добтолгодо ... ри хабаадалсаа.

Үнгэрэгшэ жэлэй ноябриин ... һүүлээр тиимэ хүсэтэй ... ДРВ-дэ хээгүй байһанаа, ... авиаци һая хэбэ гээшэ.

«Түрмэдэ һуулгагдаһан наци»

ЛОНДОН. (ТАСС). Грецидэ байдаг өөрынгөө тусхай корреспондентын бэшэһэн, «түрмэдэ һуулгагдаһан наци» гэһэн гаршагтай статьяе «Гардиан» газетэ толилбо. Грецидэ боложо байгаа полициин террор тухай тэрэ статья доторнь хэлэгдэнэ.

Хуули ёһоной зааханшье түхэлгэй юумые Грециин засагаархид хойшоо харангүйгөөр үгы хэнэ. Жэшээнь, политическэ дайсаднай гэжэ тоолоод, нёдондоной ноябрь һарада 150-яад хүниие арестовалһан аад, ямаршье зэмэгүйгөөр тэдэниие мүнөө хүрэтэр түрмэдэ барижа байдаг гээд ... пондент тэмдэглэнэ.

Политическэ шалтагаанаар ... гагдаһан хүнүүдэй гэр бүлы... байдал ехэ түбэгтэй. Тэдэнние... тайл сагтаа ажалһаань гаргах... хадаа болохо, теэд дахин ажал... хын аргагүй.

Грециин засагаархид элдэб ... аргаар улад зониие айлган һү... дэг. Полициин тагнуулшад бүх... гаануудта, хүн зоной олоороо су... даг бүхы газарнуудта шургажа ... хой.

Сионизмын хорото ябуулга

БРЮССЕЛЬ. (ТАСС). Брюссельдэ сионистнуудай үнгэргэһэн суглаае Израилиин хорото ябуулга гээд Бельгиин юристнүүдэй-демократнуудай бүлгэмэй түрүүлэгшэ Жюль Шоме тэмдэглэбэ. Дүтын Зүүн зүгтэ Израилиин хэжэ байгаа эзэрх... римхэй дайнһаа дэлхэйн оло... анхарал хадууруулхын, сүлөөрх... түлөө араб арадуудай зүйтэй ... дэмжэдэг оронуудта зэмэ то... тула тэрэ хорото суглаа хээ.

ЭЛДЭБ ҺОНИНОЙ ДЭЭЖЭ

ТАМПЕРЕ ХОТОДОХИ ЛЕНИНЭЙ МУЗЕЙН 25 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ТАМПЕРЕ (Финлянди). Хилын саана эгээн түрүүн нээгдэһэн, Тампере хотодохи Ленинэй музейн 25 жэлэй ой гүйсэбэ. 1905—1906 онуудай үеэр Ленинэй хүтэлбэри доро РСДРП-гэй конференцинүүдэй болоһон байшан соо СССР—Финлянди гэжэ бүлгэмэй энэ хотын таһагай үүсхэлээр 1946 ондо тус музей эмхидхэгдээ һэн. «Ленин ба Финлянди» гэжэ экспозициин мүнөө байгаа зал соо үшөө 1906 ондо фин хүдэлмэришэдэй делегацитай хөөрэлдэхэ зуураа, большевигууд засагаа гартаа абахадаа Финляндида бүрин эрхэ, бэеэ даанхай байдал олгохо юм гэжэ Октябриин революциин вождь хэлэһэн байдаг.

Музей харагшадай тоо жэлһээ жэлдэ нэмэнэ. Һүүлэй табан жэлэй туршада энэ музейн экспонадуудтай хэдэн арбаад мянган хүн танилсаһан байна. Хилын саанаһаа олон тоото айлшад музей харахаяа ерэдэг болонхой. Ленинэй ойн баярай жэлдэ илангаяа олон айлшад хилын саанаһаа ерээ. Жэшээлхэдэ, ганса Советскэ Союзһаа 1970 ондо 50 мянга гаран хүн Тампередэхи музейдэ ерэжэ хараа.

Музейн хүдэлмэрилэгшэд нилээд ехэшье, һонирхолтойшье ажал хэдэг юм. Музейн залнууд соо кружогуудай хэшээл үнгэргэгдэдэг, лекцинүүд уншагдадаг, кинофильмнүүд харуулагдадаг, выставкэнүүд эмхидхэгдэдэг. Музей хилын саанахи нүхэдһөө олон тоото бэшэгүүдые абажа, тэдээндэ харюу үгэжэ байдаг. Гансал 1970 оной туршада хоёр мянга гаран бэшэгтэ харюу эльгээгээ.

Эдэ үдэрнүүдтэ Хельсинки, Тампере, Турку, Лахти хотонуудай олониитэ болон эмхи зургаанууд, хилын саанахи нүхэдынь музейн нэрэ дээрэ халуун амаршалгануудые эльгээнэ.

С. ЖЕЛЕЗНОВ.

Үнэһөөр асфальт хэнэ

БЕЛГРАД. Тузла хотодохи (Босния болон Герцоговинын республика) шахтна хэрэгэй эрдэм шэнжэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэд үнэһөөр асфальт үйлэдбэрилэн гаргаха шэнэ технологи зохёобо. Үнэһөөр үйлэдбэрилэгдэһэн асфальт үнэгүй байхаһаа гадна, юрын асфальтда орхдоо һурагүй бүхэ, шанартай гэжэ тодорхойлогдоо. Шэнэ түхэлэй асфальт хоёр дахин нимгээр харгы дээрэ дэбдихэдэ хамаагүй юм. Нэгэ дүрбэлжэн метр харгын талмайда 90 шахуу килограмм иимэ асфальт ородог байна.

ГҮРЭНЭЙ ТЭДХЭМЖЭДЭ ГАРАГШАДТА—ШЭНЭ ГЭРНҮҮД

БУДАПЕШТ. Гүрэнэй тэдхэмжэдэ гарагшадта үгтэхэ байрын гэрнүүдэй барилгын түсэб Венгридэ баталагдаа. Гансал Будапешт хотодо дүрбэдэхи табан жэлэй (1971—1975 онууд) хугасаа соо үндэр наһатанай байха 1000 байра ашаглалгада үгтэхэ юм. Гэр бүлөөрөөшье, ганса бэе хүнэйшье байха эдэ байранууд айхабтар нарин нягта, түгэс түхеэрэлгэтэйгээр баригдахаар хараалагдана. Бишыхан нэмэлтэ түлбэри оруулхадань, эдэ байрануудые долоон хоногтоо нэгэ дахин сэбэрлэжэ, угаажа байха юм. Тэрэшэлэн эндэ ажаһуугшадта хүнгэлэлтэтэ сэнгээр амтатай үдын хоол үгтэхэ. Үндэр наһатанай бэе махабадай элүүрые тусхай врачнууд харууһалан сахиха.

«НАЛАЙХЫН» ХУБИ ЗАЯАН

УЛААН-БААТАР. Революциин урда тээхи Монголдо шулуун нүүрһэнэй оройдоол нэгэ уурхай шахта бии байһан юм. Тэрэньшье харин капиталистнуудай гарта байдаг бэлэй. Тиихэдэ «Налайхын» уурхайда 12 хүн хүдэлжэ, улаан гараараа жэлдээ арай шамай 870 тонно шулуу нүүрһэ малтан гаргадаг байгаа.

Мүнөө «Налайха» түгэс түхеэрэлгэтэй, шэнэ түхэлэй предприяти болонхой. Эндэ хэгдэдэг бүхы хүдэлмэриин 80 процентнь оньһожоруулагданхай. 1970 онһоо эхилжэ налайхынхид түсэблэлгын болон экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда ороо юм. Тэрэнэй ашаар шахтёрнуудай ажалай бүтээсэ эрид дээшэлээ. Үнгэрһэн жэлэй туршада энэ уурхайнхид 600 мянган тонно шулуу нүүрһэ үйлэдбэрилөө. Нүүрһэнэй өөрынь үнэ 34 процентээр доошолоо. «Налайхада» мүнөө Монголой Арадай Республикын ажалай зургаан Герой, Арадай Ехэ хуралай гурбан депутат ажаллана.

Мүнөө Монгол ороной аймаг бүхэндэ шулуу нүүрһэ малтан абадаг шахтанууд бии болонхой. Үнгэрһэн жэлдэ ороной шахтёрнууд 2300 мянган тонно шулуу нүүрһэ малтаа.

Г. ХАРЧЕНКО.

«ВАНЯ АБГА»—НОРВЕГИДЭ

ОСЛО. Һаяхан Норвегиин эгээн ехэ театрнуудай нэгэн—Бергендэхи «Национальна сцена» дээрэ А. П. Чеховэй «Ваня абга» гэжэ зүжэг амжалтатайгаар табигдажа, олоной һонирхол үүсхэбэ.

Энэ зүжэгэй амжалта хангалсаһан режиссёр болон артистнуудай бэлиг шадабари тухай тусхай дурдаха зуураа, ниислэл хотын «Дагбладет» газетын хуудаһанууд дээрэ һанамжаяа хэлэһэн рецензент Эйлив Эйде гэгшэ иимэ тобшолол хэнэ: «Мүнөө Чеховэй зүжэгүүд Европын театрнуудай сценэ дээрэ дахин һэргээгдэн табигдажа, шэнэ гүн удхаараа харагшадай сэдьхэл хүдэлгэжэ байна».

Баруун оронуудай харагшадта яахадаа Чехов мүнөө эгээ дүтөөр, ойлгосотойгоор ухагданаб? гэһэн асуудалда үнөөхи Эйлив Эйде иимэ харюу үгэнэ: «Бидэ Чеховэй геройнууд шэнгеэр хуби заяанайнгаа урасхалда абтанхай тамарнабди. Чеховэй геройнууд шэнгеэр ажабайдалайнгаа замда төөрин-хэй тэнэнэбди. Маниие тойрожо байгаа ажабайдалай урдаһаа сэхэ харахые зүрхэлнэгүйбди... Тиимэһээ Ваня абга шэнгеэр хамаг юумэнтэй эбсэжэ, зоригоо мүхэнэбди...»

К. ВЕСЕНБЕРГ.

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Шэнэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада» гэһэн түрүү бэшэг. КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ зорюулагдаһан материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: А. Куклин, Е. Скубаренко гэгшэдэй статьянууд. «Партиин гэшүүнэй нэрэ хүндэ» гэһэн М. Ивановой корреспонденци. Репортаж.

Гурбадахи хуудаһанда: «Үндэр харюусалга» гэһэн М. Болоневой статья. Областной партийна конференциин делегадуудай хөөрөөнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нютагуудай һонин. Хилын саанаһаа мэдээсэл.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА... УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: ... часһаа «Горн» гэһэн һура... зорюулагдаһан һүүлэй һо... программа. 18.30 минутаһаа ... шагнули в бессмертие» гэһ... левизионно очерк. 18.45 ми... һаа «Тени старого замка» ... уран һайханай телеви... фильм. (3-дахи серинь). 19.20 ... нутаһаа «Хүдөөгэй галнууд» ... һэн телевизионно сугл... 20 часһаа телевизионно пано... 20.20 минутаһаа «На участ... годня» гэһэн телевизионно о... 20.35 минутаһаа «Уран һай... бүлгэм» гэһэн телевизионн... луулбари. 21.35 минутаһаа ... нии басаган» гэһэн фильм.

Редак...

Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93. зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-38, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ типография управления по печати при Совете Министров БурАССР Н-03363. Заказ № 89...